

NO W Y Dziennik Łódzki

№ 87.

Adres redakcji i administracji: Łódź, ul. Piotrkowska № 86 — Tel. 101-99.

Rok III

Żydzi wypowiadają wojnę Niemcom Manifestacje antyniemieckie w całym kraju

W Warszawie

W akcji protestacyjnej przeciwko terrorowi antysemickiemu w Niemczech oraz organizowanemu przez hitlerowców pogromom, wzięli, oczywiście, żywy udział i Żydzi polscy.

W akcji tej przodują przedstawiciele żydowskich sfer przemysłowo-handlowych stolicy.

Trzy największe gospodarce organizacje żydowskie w Polsce, mające swe centrale w Warszawie, a mianowicie: centrala Związku kupców i centralny Związek drobnych kupców i handlarzy oraz centralny Związek rzemieślników żydów w Polsce na wspólnym posiedzeniu uchwały jedomyślnie najostrożniejszy protest przeciwko zajęciom antyżydowskim w Niemczech, podkreślając, że nie uchylają się o wyrzeczenia się niemieckich towarów.

Jednocześnie postanowiono wezwać wszystkie organizacje prowincjonalne do urządzania wieców protestacyjnych i zamknięcia sklepów między godz. 5 a 7 po południu.

Wczoraj odbyły się na terenie całej Polski wiece żydowskie. Sklepy od 5 — 7 były zamknięte.

W Warszawie odbył się o godz. 17-iej wiec w sali teatru Nowości. W związku z zapowiedzianymi na dziś po południu demonstracjami antyhitlerowskimi Żydów polskich władze bezpieczeństwa wydały zarządzenie, zezwalające na wszelkiego rodzaju wiece i zebrania w lokalach zamkniętych, natomiast **kategorycznie zabraniając jakichkolwiek demonstracji pod gołym niebem.**

Charakterystycznym objawem solidarności żydowskiej w wystąpieniach anty-niemieckich, jest fakt, że w dzisiejszych demonstracjach zapowiedziały swój udział **wszystkie bez różnicy ugrupowania żydowskie**, od najbardziej konserwatywnych począwszy na zdecydowanie radykalnych skończywszy.

W Łodzi

W akcji protestacyjnej wzięli żywy udział Żydzi łódzcy.

Na znak protestu zamknięto o godzinie 17-iej wszystkie sklepy żydowskie. Ponadto postanowiono nie wykupować towarów zakupionych w Niemczech, nie czynić żadnych zamówień i nie odpowiadać na żadne listy handlowe aby w ten sposób zerwać wszelki kontakt z Niemcami.

Zagranicą

Kampania protestów Żydów angielskich i amerykańskich rozwija się pod hasłem bojkotu ekonomicznego Niemiec.

Po Londynie krąży mnóstwo samochodów z napisami „Nie kupujcie towarów niemieckich”. Szeroką poważną firm angielsko-żydowskich cofnął swe zamówienia w Niemczech.

Prasa angielska naogół sympatycznie z akcją, rozpoczętą przez Żydów.

„Sunday Times” i „Observer” zamieszczają artykuły, piętnujące w ostry sposób ekscesy antysemickie w Niemczech.

Żydowski bojkot wyrobów niemieckich zaleca w Anglii coraz szersze kręgi. Wielu kupców żydowskich ogłasza listy w prasie z

powiadomieniem, iż zaprzestali sprowadzać towary z Niemiec.

Na zebraniu żydowskich właścicieli piekarni w Londynie uchwa-

lono zabronić członkom związku majstrów piekarskich kupowania mąki niemieckiej lub innych wyrobów niemieckich.

PARYŻ, 27.3. — „Volonte” donosi, że Żydzi francuscy na wzór swych współwyznawców w Anglii i Ameryce organizują akcję antyniemiecką. Utworzony został komitet bojkotu gospodarczego. Mają być zwołane specjalne wiece protestacyjne w całym kraju.

LONDYN, 27.3. — Kampania antyniemiecka Żydów angielskich pod hasłem bojkotu gospodarczego Niemiec rozwija się pomimo starań rządu berlińskiego celem zatuszowania wystąpień antysemickich w Niemczech.

Ulicami miasta krąży 200 samochodów ciężarowych z transparentami

„Judea wypowiada wojnę Niemcom.

Bojkotujcie towary niemieckie”.

W ciągu przyszłego tygodnia około 10,000 aut z podobnymi plakatami, jak twierdzą organizatorzy tej akcji, obędzie całą Anglię. Rozdawane są ulotki, nawołujące do bojkotu towarów niemieckich. Mają się odbyć wielkie meetingi protestacyjne, na których wystąpią wybitni przedstawiciele świata politycznego i nauki.

Do Ameryki!

NOWY JORK, 27.3. — Liga obrony praw człowieka i obywatela zwróciła się do Roosevelta, by zezwolił na emigrację do Stanów Zjednoczonych Żydów, będących ofiarami prześladowań w Niemczech.

Aresztowanie komunistki w Szwecji

SZTOKHOLM, 27.3. (PAT) — Przed pewnym czasem władze szwedzkie udzieliły zezwolenia na pobyt w Szwecji uciekinierce z Niemiec byłej posłance do Reichstagu komunistce Marji Reese, która zobowiązała się nie prowadzić w Szwecji propagandy komunistycznej. Zobowiązania tego Reese nie dotrzymała wobec czego została dzisiaj aresztowana i prawdopodobnie będzie musiała opuścić granice Szwecji.

Wycieczki polskie do Wiednia

WIEN, 27.3. (PAT). „Die Stunde” donosi, że z okazji 250-iej rocznicy odsieczy Wiednia urządzone będą w Praterze widowiska pod nazwą Turcy pod Wiedniem. Związek przedsiębiorców praterowych zwrócił się w tej sprawie do rządu polskiego za pośrednictwem poselstwa polskiego w Wiedniu. Planowane jest zorganizowanie masowych wycieczek polskich do Wiednia przyczem rząd austriacki gotów jest udzielić wycieczkom bezpłatnych wiz.

Niemcy przygotowują akcję odwetową przeciwko żydom

Masowa akcja antyżydowska i numerus clausus

BERLIN, 27. III. (PAT). — W niedzielę kanclerz Hitler w miejscowości Berchtesgaden odbył kilkogodziną konferencję z ministrem propagandy i uświadomienia narodowego Gebelsem.

Według komunikatu biura Wolfa, omawiana była m. in. sprawa podjęcia „akcji obronnej przeciwko inscenżowanej przez zainteresowane koła żydowskie w Ameryce i Anglii kampanji zarzucającej nowemu regimowi narodowemu w Niemczech stosowanie okrucieństw”.

W kołach poinformowanych — pisze dalej komunikat — oświadczają, że ruch narodowo-socjalistyczny już w najbliższych dniach zastosuje w Niemczech jak najostrożniejsze, prawem przewidziane, za rządzenia odwetowe, które godzić będą w intelektualnych sprawców i eksploatatorów hecy noszącej piętno zdrady stanu i uprawianej zagranicą głównie przez żydów pochodzenia niemieckiego.

W związku z tą zapowiedzią „korespondencja narodowo-socjalistyczna” informuje, że w łonie partii istnieje plan rozpoczęcia akcji bojkotowej przeciwko żydowskim sklepom i domom towarowym w Niemczech. Ma to być odpowiedź na groźbę bojkotu ze strony międzynarodowego żydostwa.

Już we wtorek wydane mają zostać rozporządzenia w tym kierunku. Przewidziane jest powołanie specjalnego komitetu, który stanie na czele masowej akcji za natychmiastowym wprowadzeniem numerus clausus dla żydów. Procentowy stosunek żydów na wyższych uczelniach i w zawodach lekarskim, adwokackim i sędziowskim odpowiadać będzie procentowemu stosunkowi ludności żydowskiej do większości niemieckiej w Rzeszy. Rząd Rzeszy — oświadcza „Korespondencja” — zachowa się wobec tej akcji w taki sam sposób, jak rządy zagranicy wobec propagandy kampanji przeciwko okrucieństwom w Niemczech.

Ostre wystąpienie Heimwehry

WIEN, 27.3. (PAT). W Instytucie odbyło się wczoraj zebranie Heimwehry na którym ks. Stahremberg domagał się rozwiązania Socjalistycznego Schutzbandu, rozwiązania stowarzyszeń wolnomysłowców i wiedeńskiej rady miejskiej i ustanowienia komisarzy państwowego.

Oznacza to, że rząd Rzeszy pozostawi zupełną swobodę działania tej masowej akcji obronnej w Niemczech. Według doniesień dzienników, rząd Rzeszy będzie przytem dokładnie obserwował zachowanie

się prasy w tej sprawie, szczególnie zaś zwróci uwagę na te pisma, które zajmują bierne stanowiska wobec niemieckiej akcji obronnej przeciwko antyniemieckiej propagandzie zagranicą.

Przed zmianami w rządzie

WARSZAWA, 27.3. (Tel. od naszego korespondenta).

W kołach politycznych stolicy coraz uporczywie lansują się pogłoski o mających rzekomo nastąpić w pierwszych dniach kwietnia zmianach w gabinecie.

Według tych pogłosek bezpośrednio po zamknięciu sesji sejmowej, odejście z zajmowanego dotychczas stanowiska ministra przemysłu i handlu gen. Zarzycki. Jako ewen. następcę jego wymienia się prezesa Lewiatana, b. komisarza gen. w Gdańsku Strasburgera.

Również ma odejść min. rol-

nictwa i reform rolnych Ludkiewicz, który powróci na stanowisko prezesa Państwowego Banku Rolnego.

Spodziewane są ponadto zmiany ew. nawet skasowanie jednego z wiceministrów skarbu.

Uchodzi ponadto za rzecz pewną że wszystkie te zmiany pójdą w kierunku zaostrzenia kursu, co łączy się m.w. z pogłoskami o przygotowywanej rozgrywce z Endecją i jej agendami.

Pogłoski te notujemy z obowiązku dziennikarskiego. Najbliższe dni sytuację wyjaśnią.

Popisy hitlerowskie

Aresztowanie spokojnych obywateli

KRÓLEWIEC, 27.3. (PAT) — Według otrzymanych tu informacji z Malborka, dwaj obywatele polscy — żydzi Kurz i Treff, przybywający do Malborka w sprawach handlowych — zostali zatrzymani na dworcu przez pełniących tam służbę hitlerowców. Zatrzymanym odebrano dokumenty i odstawiono pod eskortą na posterunek hitlerowski. Podczas całej drogi Kurz i Treff obrzucani byli obelgami

przez towarzyszący hitlerowcom tłum uliczny.

Dopiero na posterunku zabrano dokumenty, ustalono obywatelstwo polskie i zaczęto obchodzić się z nimi łagodniej. — Następnie zatrzymanych odstawiono z powrotem na dworzec.

Obie ofiary brutalności hitlerowskiej pozbawione zostały możliwości załatwienia swych interesów. Kurz i Treff najbliższym pociągiem odjechali do Berlina.

Sądy nadzwyczajne w Prusach

Nowa struktura sądownictwa

BERLIN, 27.3. (PAT). Pruski minister sprawiedliwości wydał rozporządzenie wykonawcze do dekretu prezydenta Rzeszy z dnia 21 marca r. b. w sprawie utworzenia sądów nadzwyczajnych w Prusach.

W myśl rozporządzenia powołane zostaną sądy nadzwyczajne w 13 większych miastach pruskich będących siedzibą wyższych sądów krajowych. Przygotowanie aktów oskarżenia ma być powierzony specjalnie wykwalifikowanym siłom przydzielonym do oddzielnych prokuratur. Sądom nadzwyczajnym nie

przysługuje prawo do odraczania wykonania kar. Sprawy o zdradę stanu w wypadkach mniejszej wagi przekazywane będą przez trybunał Rzeszy senatom karnym wyższych sądów krajowych.

Sprawa o podpalenie Reichstagu przeciwko komunistom Luebbemu sądzona będzie przez trybunał Rzeszy ponieważ chodzi tu nie o zwykłe podpalenie lecz również o zbrodnię zdrady stanu.

Dyskusja nad planem brytyjskim

Niemcy występują przeciwko traktatowi wersalskiemu

GENEWA, 27. III. (PAT.) — Komisja główna na odbytych dzisiaj dwóch posiedzeniach zakończyła ogólną dyskusję nad planem brytyjskim, wysłuchując 17 przemówień.

Delegat Francji, Massigly, wyraził zadowolenie, że plan brytyjski uznaje następujące zasady:

1) związek pomiędzy rozbrojeniem i bezpieczeństwem.

2) konieczność jednolitego systemu dla wszystkich armii Europy kontynentalnej na podstawie krótkiej służby wojskowej.

3) uwzględnienie osób otrzymujących wykształcenie wojskowe poza armią, w pierwszym więc względzie policji.

Delegat niemiecki, Nadolny, wyraził opinię, że cały świat jest dzisiaj przekonany, że powszechne uczucie niepewności, które się wszędzie manifestuje, jest przede wszystkim rezultatem sytuacji stworzonej przez niesprawiedliwość i rygoryzmy traktatu wersalskiego. Nadolny oświadczył dalej, że Niemcy przeprowadzając swe rozbrojenie uczynili już to co do nich należało. Niemcy gotowe są przyjąć pod pewnymi warunkami propozycje dotyczące rozwinięcia paktu paryskiego, zawarte w pierwszej części projektu brytyjskiego. Niemcy muszą domagać się zniesienia wszystkich dyskryminacji jakościowych traktatu wersalskiego. Wszystkie rodzaje broni dozwolone innym państwom, winny być również dozwolone i Niemcom.

Delegat sowiecki ambasador Dowgalewski, wyraził ubolewanie, że cyfry zawarte w projekcie dotyczą niemal wyłącznie państw europejskich. Z.S.R.R. przyjmie cyfry niższe niż te, które przedstawia projekt pod warunkiem odpowiedniej redukcji cyfr innych krajów. Na redukcję czasu służby wojskowej Sowiety godzą się pod warunkiem, że będzie ona dotyczyła wszystkich krajów zarówno co do wojska metropolii jak i wojsk kolonialnych.

Komisja główna na zakończenie swych dzisiejszych obrad przyjęła rezolucję, w której postanawia:

1) Przyjąć projekt brytyjski jako podstawę swych dalszych prac, zastrzegając poszczególnym delegacjom prawo proponowania zmian, poprawek i uzupełnień, jak tego wyraziły życzenie w swych deklaracjach w komisji głównej.

2) Przystąpić na swem następnym posiedzeniu po świętach Wielkiejnocy do zbadania projektu roz-

dział po rozdziale i artykuł po artykule.

Rezolucję przyjęto jednogłośnie 42 głosami. Przed głosowaniem min. Titulescu podkreślił, że odrzucenie prac komisji następują wyłącznie ze względów technicznych.

Komisja postanowiła wznowić swe prace w dniu 25 kwietnia.

Powtórna wizja lokalna w Brzuchowicach

Szczegółowe badanie piwnicy

LWÓW, 27.3 (PAT.) — W dalszym ciągu procesu Gorgonowej przybyli dzisiaj do willi Zaremby w Brzuchowicach sędzia śledczy dr. Machata, wiceprokurator dr. Przytułski, obrońca dr. Axer oraz rzeczoznawca sądowy inż. Przetocki — celem zbadania piwnicy i gruntu podpiwnicznego. Stwierdzono, że piwnica jest sucha a dopiero po silnym potarciu ręki o beton można było wyczuć lekką wilgoć. Wody w piwnicy nie znaleziono. Po stwierdzeniu tego faktu inż. Przetocki przy pomocy narzędzi mier-

niczych dokonał odpowiednich pomiarów.

Następnie rozpoczęto pracę nad wykonaniem zdjęć profilowych gruntu. W końcu rozpoczęto pracę zniwelowania całego terenu celem uzyskania danych na jakiej wysokości znajduje się woda pod basenem i w jakim stosunku pozostaje wysokość wody w basenie do wysokości wody w piwnicy.

Prace te potrwać do dnia jutrzejszego. Po ukończeniu prac inż. Przetocki sporządzi orzeczenie pisemne.

Front przeciwko układowi rzymskiemu

Polska i Mała Ententa wystąpią wspólnie

GENEWA, 27.3 — Tel. wł. — Ogłoszona przez stałą radę Małej Ententy deklaracja, iż zjednoczone w Małej Entencie państwa nie będą respektowały żadnych układów, których celem byłoby dysponowanie prawami trzeciego państwa, wywołała w kołach genewskich sensację, przyjętą ze strony sfer szczególnie szwajcarskich z żywą sympatią.

W deklaracji ta rada Małej Ententy wyraźnie zwraca się przeciw planom Mac Donalda i Mussoliniego co do oddania całej Europy pod władzę dyrektorjatu czterech mocarstw.

Inicjatywa rady Małej Ententy spotkała się także z uznaniem w sferach delegacji polskiej, w deklaracji rady znajduje się bowiem

szereg tez, zgodnych z zasadniczymi tendencjami Polski. Państwa Małej Ententy działały w tym wypadku w porozumieniu z Polską; delegat Polski, min. Raczyński udał się wraz z min. Beneszem do min. Titulescu, u którego odbyła się konferencja na ten temat.

Pogłoski mówią, że w kwestji dyrektorjatu czterech mocarstw spodziewane jest wspólne wystąpienie Polski i Małej Ententy.

Panuje powszechne przekonanie że plan dyrektorjatu jest poważnie zachwiany, bowiem jego inicjatorzy nie liczyli się z tem, że Mała Ententa i Polska, liczące razem 79 milionów obywateli, są siłą, której nie można niczego narzucić, z którą trzeba się liczyć.

Wypadek przy ładowaniu

Eksplodacja paczki z nabojami

POZNAŃ, 27.3 (PAT.) — Dzisiaj rano w jednym z urzędów pocztowych podczas ładowania paczek na wóz nastąpiła silna detonacja. Jedna z większych paczek zaadresowana do pewne-

go kupca w poznańskim, rozleciała się z wielkim hukiem.

Na miejsce wypadku przybyły natychmiast władze śledcze. Przeprowadzone dochodzenie wykazało, że paczka została nadesłana z Warszawy przez kupca Ledermana i zawierała 1.000 sztuk nabołów do pistoletów dziecińczych. Wskutek nagłego jej rzucenia nastąpił wybuch.

Zajęty ładowaniem paczek pracownik pocztowy Jan Cymer odniósł dotkliwe okaleczenie twarzy oraz przedramienia, drugi zaś, Stanisław Fabiś doznał silnego wstrząsu nerwowego.

Obie ofiary opatrzyło pogotowie.

Dymisja gabinetu pruskiego

BERLIN, 27.3 (PAT.) — Parlamentarny gabinet pruski premiera Brauna zgłosił na ręce wicekanclerza Papena oficjalną dymisję, która została przyjęta.

Citta del Vaticano

Na zdjęciu naszym widzimy panoramę stolicy Apostolskiej Citta del Vaticano ze wspaniałymi ogrodami Watykańskimi i Katedrą św. Piotra na pierwszym planie.

Pamiętajcie o bezrobotnych

26 LOTERJA PAŃSTWOWA

PIĄTA KLASA — SZESNASTY DZIEŃ CIĄNIENIA

20.000 zł. N. 99863
10.000 zł. N. 102933
5.000 zł. N. 11069 12840 44489
61826 100785
2.000 zł. N. 5853 19147 20244
29198 38736x 39446x 44439
45056 50382 64097 84006 86031
89590 100444 110916 112646 124291
142707
1.000 zł. N. 7127 14164x
18807x 31449x 36224 36365
37835 43446 45544x 45842 46166x
48305 49511 55025 56185 62845
69114 72154 78292 79320 79392
85376 88937 91052 98308 98441x
98739 99236 99849 101133 104489
105466 109150 110889 116755
117847 119956x 120368 127354
132622 146189x.
250 zł. N.N.:
55+ 64 271 355 69+ 400 806 51 742
95 970 1819 55 82 801 57 64 2010 109
252 367 97 568 568 656 770 848 69 5018
427+ 524 759 812 68 77 85 952 4055 95
109 15 208+ 309 489+ 657 62 750 842
1555 220 554 426 58 570 608 24 29 45
89 92 750 859 75 917 8205 51+ 515 81
421 55 48 97 664 670 85 755 887 7000+
24 119 244 350 56 490 515 40+ 55 618
91 746 58 975+ 95 8118 29 364 406 17
555 64 744+ 98 815 968 69 88 9001 52
140 201 305+ 58 575 870
10152 240 566 551+ 51 54 651 11 21
125 344x 470 567 818+ 48+ 52 948 57
12015 75 114 21 50 247 379 94 525 867
89 15028 69 225 30 54 525 577 601 52

61 14071 87 92+ 262 569 951 15084 157
59 370 412+ 28 86 525 28 77 659 974
15095+ 138 68 228+ 38 511 26 420 512
615 780 956 17085 365 549 55+ 68 18002
125 250 95x 394 605+ 752+ 59 82 819
75 964 19167+ 77 275 334 71 77 407
24+ 45 56 792 915 14+
20002 120 30 235 329+ 55 456 69
594 646 58 81 824 21078 165+ 518 21
696 710 49 808 28 57 71 91 916 70 22017
55 135 57 248+ 88 561 69 405 531+ 750
864 921 26 57 25061 98+ 219 472 508
64+ 88 609 725 32 39 58 814 24275 504
85 642 765 76 815 905 65 99 25050 152
94 208 99 306 55 418 24 527 711 991
26007 87 96 267 325 79+ 459 47 529 55
628 36 944 51 27137 86x 292 527 58 65
732 39 65 85 83 895 855 28042 117 261
70 599 415 59 77 692 975 25081 95x 179
576 90+ 422+ 55 567 782 887
30070 99 164 559 454 78 511 606 22
69 714+ 862 928 48 80 51054+ 551 87
608 37 69 750 32015+ 121 52 67 561+
80 854 955 75 32015x 121 52 67 561+
80 854 955 75 32855 532 565 729 895 905
95 54010 124+ 92 242+ 566 464 501+
611 78 726 817 58 58 930 56057 101+ 47
206 367 431 96 547+ 89 626x 29+ 80
901x 36059 195 218 328 85 453 65 555
60 79 752 808 72 57050 629 732 65 817
58069 485 509 52 48 767 825 40 84 59025
255 69 615 802 59 979
40480 754+ 847 61 874 41039 87 524
406 84 634 712 849x 79 995 42507 89
556+ 62 709 16 56 45 75 77 85 45168
72 259 82 517 59 452 522 791 821 65 971
90 94 44091 109 265 96 422 515 24 651
97 758 60 940 82 45010 20 66 147 220
72 592 97 456 665+ 744 65 865+ 75 996
46130+ 275 552 505+ 620 715 82 855 92
47016 69 128 42 94 217 404+ 518 35 649
66 751 48 69 111+ 510 458 745 59 79

825 49051 294 405 56 640+ 77x 89x 842
925
50062 141+ 295 498 515 40 665 85
795 99 51250 80 350 97 544 756 51 870
941 52021+ 118 301 49 59 687 724 25
82 985 55107+ 25 220+ 474 525 57 625
59 80 792 885 954 58 85 54167 204 5 55
380 566 97 652 55 850 922 55155 632 81
659 71 927 56141 214 595 554 655 712
806 15+ 57055 129 52 452 669 95 720 37
811 58155 291 95 541 62 71+ 424 546+
621 35 55 378 757 909 59029 68 69 153
217 597 415 95 519 959
60060 252 515 46+ 87 507 602 816+
76 61066 87+ 220 462 502 14 758+ 865
95+ 940+ 62056 95 125 250 385 451 650
750 36 887 955+ 65066 157 94 278 456
74 594 46 59 89 602 55 721 826 52+ 965
80 64050 65 164 86 350 59 500 58 624
27 55 705 916 28 94 65024 245 65 549
88 507 46 610 722 851 76 980 66067 75
113 28 62 216 611 26+ 60 766 985 67042
57 159 252+ 356 515+ 723 824 910+
68000 227 59 70 511 20+ 53 405+ 565
606 14+ 850 81 69067 156 89 70 322
524 645 801
70007 421 506 50 92 32 872 912
71002 49 68 91 124 258 54 56 72 85
461+ 504 59 652 707 906 616 55 81 72025
110 26 258 560 67 430 519 425 705 85x
865 75095 156 65 545 66 445 575 645 728
815+ 995 74115 91 222 69 522 755 652+
850 920 75211 549 69 70 787 965 81+
76058 175+ 17 241 306x 481 654 781
77068+ 79 114 32 215 81 459+ 822 35
917+ 66+ 77 78099 125 48 65 90 502
455 646 710 995 79089 155 29 205 07 19
548+ 499 625+ 745 881
80012x 118 258x 319 81 525 746 55
845 46 75 95 90+ 81149 204 8 55 361 74
475 95 511 46 625 739x 85 879 9 52 82058
110 215x 92x 379x 540 80+ 85 730 42
844x 75 945 54 85195 225 518x 408 675

768x 84514 69x 90x 476 550 616 719 70
905 85051 244 50 332 55x 400x 504 877
905 6 67 86161 254x 354 85 992 87075
564 541 611 16 737 801 65 937 88015 24x
94 115 35 255x 459 513 22 24 36 97 605
85 825 89x 55 125x 55 268 502 418 76 95x
95 669 796 98x 802 5 908 20 76
90071 116 55 205 8 10 79 506 12 98
470 81 754 88 850 78 929 91049 72 89 169
414 735 51 92101 256 255 91 528 49 878
950 95127 45 67x 251 309 78 560 70 661
708 29 842 968 70 72 94005 155 228 75
577 474 791 804 15x 54 945 95045x 217x
54 537 635 58 700x 24 942 96019 195 7
80 255 346x 402 10 57 79 525 625 45x
759 849x 909 49 86 97057 97 195 200 1
317 57 77 98 419 20 58 604 27 59 95 817
990 98537 421 525 97 802 4 99111 285x
538 458 64 522x 798 916 58
100036 11x 39 236x 519x 525 27x 44
760 958x 101057 59 48 54 269 341 481
550 102069 114 41 48 79 458 75 539 85
627 814 36 44 905 25 103015 96 229 515x
75 756 52 104064 271 519x 508 95 606 24
732 54 55x 810 14 105045 148x 90 272 83
90 512 15 65x 89 96 456 505 654 82 722
80 855 66 106027 30 90 147 85 99 312
429 512 29 31 52 70 96 692 722 35 960
92 10781 160 205 511 42x 449 577x 605
74x 704 25 29 807 24 51 52 58 952
108125 228 325 400 555 75 109025 44 87
578 488 626 72 796 8x 8 29 59 924
110 14 99 732 801 945 88 111057 115
295 458 659 88 732 34 80 88 810 51 920
94 96 112157 555 716 18 856 96 915
1150150145 212 588 722 814x 964 114170x
81 9 241 564 689 739 64 115053 149 95
225 75 96x 321 440 930 116117 218 579
835 87 958x 117022 151x 288 458 655
704 67 928 4852 118056 98 115 259x 502
741 804 119045 166 255 399 406x 541
959 57

120071 126 251 49 90 586x 620 720x
47 818 25x 48 68x 947 94 121021 167
287 345 59 69 484 655 49 989 122015x
59 108x 61 287 98 521 28 84 497 531
729 82 125051 79 164 65 255 424 84 515
63 734 58 826 58 80 124190 98 365 414
41 517 99 708 801 125007x 140x 68x 210
547 452 711 126007x 171x 72 76 519 64
95 758 929x 44 76 127052 117 27 62 576
510 50 696x 836 988 128140 52x 69 256
440x 65x 84 97 530x 765 845 129077x 99
302 7 478 541 50 945
130281 95 581 446 61 554 657 71
89x 745 66 809 902 47 60 62x 82 151120
44 215 31x 545 411 566 95 601x 60x 809
902 79 222 82 85 1520c2 92 245 340 49
9x 542x 77 795 820 91 153005 15 160x
246 540 724 50x 51 154196 375 94 419 95
96 505 9 81 602 67 716x 801 57 86
155057 109 530 401 26 21 573 640 915 27
17 156274 555 566 95 752 56 811 925
137004 27 62 80 129x 87 526 486 5 0x
681 740 58x 805 20 40 67 158048 50 7
121 94 264 98 515 481x 522 71 706x 16
78x 77 86 854 74 908x 17 159005 4 54
80x 287 519 59 427 30x 558 769x 814
57x 955 66 88
140044 81 155 250 65 55 555 875
908 141104 90 274 415 517 71 751x 62 66
142 92x 106 79 548 525 48 615 41 75
97 827 51 56x 97 952 143457 39 565 6 5
783 805 6x 48 86x 144020 250 612 901 7
903 145091 127 205 306x 561 769 88
856 904 69 85x 146086 112x 258x 51 52
41 77 541 687 785 89 878 88 147157 547
509 62 62 858 86911 91

Numery ze znakiem + wygrywają premje.

M. Przedborski

Umowa o pracę w nowym kodeksie

Gdy przed paroma miesiącami ukazał się w druku projekt nowego prawa o zobowiązaniach, przyjęty w „rugiem czytaniu przez Komisję Kodyfikacyjną, szerokie sfery pracownicze, przedewszystkiem zaś reprezentujące ich interesy związkowe i ich centrale dały wyraz głębokiemu i uzasadnionemu zaniepokojeniu o przyszłe ukształtowanie sytuacji pracowników w umowach o pracę. Zaniepokojenie to wywołane było całym szeregiem postanowień, zawartych w dziale, dotyczącym umów o pracę i przekreślających w znacznej mierze te zdobycze światła pracy, które uzyskane zostały w postaci rozporządzeń o umowie o pracę z marca 1928 roku.

Organizacje pracownicze nie pozostały jednak na akcji uświadamiającej, lecz wysiłki swe zwróciły również i w kierunku aktywnego oddziaływania na czynniki miarodajne, celem spowodowania takich zmian w projekcie, które uzgodniłyby zasady kodeksu z zasadami, zawartymi w ustawodawstwie specjalnym i z interesami szerokich sfer pracowniczych. Akcja ta, zainicjowana i zrealizowana w znacznej mierze przez Unję Związków Zawodowych pracowników Umysłowych, uwięziona została powodzeniem; specjalna podkomisja Komisji Kodyfikacyjnej, której powierzone było ostateczne opracowanie między innymi przepisów, dotyczących umów o pracę, przydziale biegłych z ramienia organizacji pracowniczych i del. Ministerstwa Opieki Społecznej w szerokim zakresie uwzględniła tezy i rezolucje światła pracy, tak, iż w rezultacie przyjęty w trzecim czytaniu projekt nie stanowi naogół pogorszenia sytuacji pracowników w porównaniu ze stanem, który się wytworzył na podstawie ustawy specjalnych.

Nie jest możliwym w krótkim artykule uwidocznienie tych wszystkich zmian, które przyjęte zostały w trzecim czytaniu. Z tego też względu poprzestane jedynie na wypukleniu zmian najistotniejszych i mających znaczenie ogólne; analiza szczegółowa przepisów przyszłego kodeksu stanie się możliwa wtedy, gdy Komisja Kodyfikacyjna ostateczny swój projekt poda do powszechnej wiadomości.

Przedewszystkiem więc, jeżeli chodzi o zasady przyszłego kodeksu zachowane zostały w całości uprawnienia pracowników, wynikające dla nich z ustaw specjalnych, zarówno tych, które już istnieją, jak również i tych, które w przyszłości wydane zostaną. Tem samem wszelkie zdobycze, które pracownicy, zwłaszcza umysłowi, uzyskali przez wprowadzenie w życie rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych, pozostają nietknięte. Z drugiej zaś strony sytuacja pracowników o tyle po wprowadzeniu w życie kodeksu ulegnie zmianie na lepsze, iż kodeks, który będzie miarodajny w kwestjach przez ustawy szczególne nienormowanych, wprowadza dla pracowników pewne zasady, stanowiące postęp w stosunku do stanu dzisiejszego: tak więc pracownicy, którzy u jednego pracodawcy przepracowali lat dziesięć, korzystają z sześciomiesięcznego wypowiedzenia; w razie przejścia przedsiębiorstwa w ręce innego pracodawcy, poprzedni pracodawca przez trzy miesiące odpowiada za wszelkie należności, przypadające pracownikom od nabywcy z tytułu najmu pracy; w razie, gdy pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia w gotówce, pracownikowi przysługuje prawo dochodzenia wszelkich strat, z tego powodu dlań powstałych.

Istotną zdobyczą w nowym kodeksie jest wprowadzenie instytucji umów zbiorowych przy zachowaniu zasady, iż postanowienia umów indywidualnych, zawierających postanowienia korzystniejsze dla pracownika, pozostają całkowicie w mocy. Ponadto po stronie pracowników występować może w

układzie zbiorowym jedynie związek pracowniczy; postanowienie to oznacza wybitne wzmocnienie zasady spółczestnictwa organizacyjnego i niewątpliwie przyczyni się do wzrostu znaczenia związków zawodowych.

Obowiązki i prawa stron w projekcie kodeksu ujęte są przejrzysto i prosto z uwzględnieniem interesów i godności pracownika. Pracownik jest obowiązany w wykonywaniu swej pracy, do staranności, której wymaga rodzaj pracy, zwyczaj i słuszny interes pracodawcy; w tych granicach obowiązany jest pracownik stosować się do zleceń pracodawcy, które nie sprzeciwiają się umowie, ustawie, lub dobrym obyczajom. Pracownik nie jest obowiązany do wykonywania pracy, nie objętej umową, jak to przewidziane było w projekcie poprzednim. Za pracę niespełnioną należy się pracownikowi wynagrodzenie, o ile gotów był pracę swą pełnić, a doznał przeszkód, od siebie niezależnych. W razie choroby, powołania na ćwiczenia wojskowe lub z innych ważnych przyczyn, zachowuje pracownik prawo do wynagrodzenia w ciągu czterech tygodni, o ile pracę swą pełnił przynajmniej przez sześć mie-

sięcy. To ostatnie postanowienie nie dotyka pracowników umysłowych, którzy w tej mierze korzystają z odnośnych uprawnień ustaw specjalnych, natomiast w nader istotnie polepsza sytuację pracowników fizycznych. W razie sporu co do wysokości świadczeń dodatkowych, ustalenie tych świadczeń należy do męża zaufania, delegowanego przez sąd i uprawnionego do zbadania ksiąg i dokumentów pracodawcy.

Najbardziej niepokojący pierwotnie dział, dotyczący trybu rozwiązania umowy o pracę, doznał zasadniczych zmian. Kodeks pomija wyszczególnienie przyczyn, uzasadniających rozwiązanie umowy przez jedną ze stron, z winy strony drugiej, pozostawiając ocenę każdego konkretnego przypadku sądom. W ten sposób uniknięto wyliczenia przyczyn, które w pierwotnym projekcie bardzo dotkliwie zagrażało interesom pracowniczym. Czasokres wypowiedzenia ustalone zostały dla pracowników korzystnie: w stosunku do pracowników umysłowych, których pojęcie kodeks wprowadził do postanowień, zawartych w dziale umów o pracę, obowiązuje zasada wypowiedzenia na sześć tygodni

naprzód na koniec kwartału kalendarzowego. W praktyce postawienie sprawy równoznaczne jest z zasadą dziś obowiązującą. W stosunku do pracowników, którzy u jednego pracodawcy przepracowali przynajmniej lat dziesięć, obowiązuje zasada wypowiedzenia sześciomiesięcznego.

Ten krótki i z konieczności pobieżny zarys zasad, rządzących umową o pracę w nowym polskim kodeksie cywilnym, powinien rozwiać obawy szerokich rzesz pracowniczych o przyszłe ukształtowanie ich losu na odcinku stosunków cywilno-prawnych. W warunkach dzisiejszych udręczenia, przewidziane przez projekt kodeksu, stanowią maksimum, które pracownicy uzyskać mogli. Jednocześnie zaś wprowadzenie nowego kodeksu na dłuższy czas ustali zagwarantowane pracownikom prawa: kodyfikacje ogólne mają długotrwały żywot, jak nas o tem poucza długowieczność obowiązujących na terytorium naszego państwa kodeksów zaborczych. Żyją jednak treść norm kodeksowych dostarczać będzie samo życie, którego rozwój zmierza z nieugiętą koniecznością do jaknajdalej idącej ochrony interesów warstw pracowniczych.

KU LIKWIDACJI...

Jeżeli wysunęliśmy w jednym z poprzednich numerów naszego pisma koncepcję arbitrażu rządowego jako najrealniejszego dziś sposobu zlikwidowania zatargu w przemyśle włókienniczym, to niewątpliwie winniśmy uzasadnić tę koncepcję, szczegółowiej niż uczynić to mogliśmy wówczas, w szczupłych ramach skromnego artykułu.

Zatarg trwa pełne trzy tygodnie, dotychczas żadna ze stron nie czyni poważniejszych wysiłków w kierunku likwidacji jego.

Może tylko innymi względami strony te kierują się.

Stanowisko organizacji robotniczych jest mocne i nieustępliwe dlatego, że po ich stronie jest słuszność i sprawiedliwość.

Robotnik walczy o prawo do życia, do godziwych zarobków mogących mu zapewnić egzystencję, walczy o poszanowanie praw i jego godności ludzkiej.

Robotnik trwa nieugięty w walce strajkowej, gdyż zdaje sobie sprawę z tego, że załamanie się jego w chwili obecnej, równałoby się znacznemu pogorszeniu nawet dotychczasowych warunków pracy i płacy, na bardzo długi czas.

Trwa on ponadto dlatego, że wierzy w swe własne siły i solidarną pomoc całego proletariatu polskiego, czego dowodem była potężna, jednolita manifestacja strajkowa w Łodzi.

Wszystkie te względy uzasadniają niewątpliwie wiarę włóknianza łódzkiego w jego zwycięstwo.

A strona przeciwna, zdegenerowany przemysł, na cóż on liczyć może.

Liczy niewątpliwie na efekt wytrwał od dłuższego już czasu sugerowanej opinii publicznej. Społadu o rzeko-

mo wyjątkowo ciężkiej jego sytuacji finansowej.

Liczy ponadto na załamanie się strajkujących robotników skutkiem ciężkiej ich sytuacji materialnej.

Gra zatem, jak już o tem pisaliśmy na zwłokę, sądzi, że czas i nędza będą dlań najlepszymi sprzymierzeńcami.

Walczy nie o prawo do życia, czy nawet o istnienie warsztatów pracy, a tylko i wyłącznie o wysokości zysków.

Walkę z ich strony znamionuje nie wiara w słuszność sprawy, a tylko upór i wiara w siłę pieniądza.

I dlatego przegrają.

Sytuacja jaka się wytworzyła, nie może być obojętną dla państwa, które przecież ma obowiązki, czuwania nad całokształtem życia społecznego, nie może dlań być obojętną zarówno ze względów gospodarczych jak i społecznych i chociażby tylko ze względu na spokój i bezpieczeństwo publiczne.

W długotrwałym zatem zatargu zarobkowym czynnik państwo reprezentujący musi zająć stanowisko i głos jego musi zdecydować o takim czy innym sposobie jego zlikwidowania.

Jakież tu stanowisko w konkretnym wypadku zająć może czynnik rządowy. Jeżeli podsumujemy względy, które wpływają na nieustępliwe stanowisko obu stron i względy te zestawimy, to mając z jednej strony wiarę w słuszność i sprawiedliwość, walkę o prawo do życia i walkę o poszanowanie godności ludzkiej, z drugiej zaś strony, wiarę w słabość strony przeciwnej i siłę pieniądza, walkę o wysokość zysku, zmaganie o względy prestiżowe; mając z jednej strony wiarę i wolę wytrwania, z

drugiej zaś upór i grę na wytrwanie.

Trzeba wierzyć, że czynnik rządowy, tak jak to zresztą uczynił w słynnym zatargu w Klimontowie, stanie po stronie pierwszych, to znaczy po stronie walczących włóknianzy.

Są to względy rzeczowe, które przemawiają na korzyść naszej tezy, skoro zaś dotychczasowy przebieg strajku uzasadnił przekonanie, że ma on charakter par excellence ekonomiczny, dążąc do likwidacji jego należy abstrahować się od względów politycznych.

Należy wierzyć, że równie rzeczowo i dzielnie jak wojewoda Paciorkowski w Klimontowie, zachowa się i wojewoda Hauke-Nowak, którego poczynania na gruncie łódzkim usprawiedliwiają wiarę w jego obiektywizm i przychylność dla klasy pracującej.

Henryk Pawłowicz.

Przegląd prasy

Ciężkie chmury, jakie zawisły nad półkolem Europy, skłaniają wszystkich do zwrócenia baczniejszej uwagi na zagadnienia polityki zagranicznej.

Na froncie Hitlera

Hitler, stopniowo opanowując wszelkie dziedziny życia, pragnie ostatnimi posunięciami wywierać wpływ również i na dziedzinę umysłową współczesnych Niemców. Chodzi tu o słynne zarządzenia dotyczące represji prasowej

„Ilustrowany Kurjer Codzienny” alarmując: odebranie

debitu pocztowego dla swych wydawnictw, niedopuszczenie przedstawiciela swego na konferencję prasy zagranicznej oświadcza, iż wszelkie metody walki nie zastraszą, nie steroryzują dziennikarza polskiego w walce o słuszne idee. Ta wziętkowa niechęć niemieckich władz dla polskiej prasy nie jest zresztą faktem wyjątkowym, bo jak słusznie zauważa „A. B. C.” regim Hitlera rozpoczął ostry bojkot wszystkiego co nie sprzyja, czy nie sprzyjało idei hitlerowskiej; — zarówno więc dzienniki różnych ahitlerowskich kierunków, jako i publicyści, jako i literaci muszą zwać swe manatki w Niemczech, opuszczać „państwo bojaźni bożej” i jeśli chodzi o roduwitych Niemców, dobrowolnie iść na wygnanie.

To wszvstko dzieje się w Niemczech... które jak zauważa „Robotnik”, przynoszą grozę zbliżającej się wojny. Symptomaty zaś tej gotowości do wojny jutra widać w równouprawnieniu zbrojeń, w przygotowywaniu paktu czterech, w urabianiu opinii o konieczności rewizji granic.

Terror wewnętrzny i groza wojny nazewnątrż oto według „Daily Telegraph” zwiastuny nowych Niemiec

Pakt czterech

„Polonia” w swej oryginalnej korespondencji z Paryża podkreśla iż wielkość pism francuskich do zamierzonego paktu rzymskiego odnosi się z wielkimi zastrzeżeniami. Te zastrzeżenia są głównie ze strony lewicy i radykałów, których dążeniem jest stworzenie jedności europejskiej, opartej na idealogji demokratycznej. I dlatego lewica Francji tak entuzjastycznie przyjąwszy projekt Bianda Panerony, musi do zamierzonej hegemonii czterech mocarstw odnieść się z wielką ostrożnością, lękając się by nie stał się ów pakt grobem dążeń zdemokratyzowania Europy. Pakt czterech — to kres zgodnej współpracy narodów, droga natomiast do stałych zatargów i wojny

Co do tego, że przy ewentualnym przyjęciu paktu w dzisiejszej redakcji i przy dzisiejszych nastrojach Niemiec i Włoch, nie da utrzymać się stałego pokoju, zgodna jest opinia wszystkich polskich dzienników

Bernard Shaw w Tokio

W bieżącym miesiącu bawił w Tokio przez kilka dni Bernard Shaw. Na zdjęciu naszym widzimy Shaw'a karmiącego zwierzęta we wspólnym zwierzyńcu w parku Nara, najpiękniejszym parku japońskim

ZAMKNAĆ DRZWI TEJ SALI SĄDOWEJ

Pod tym tytułem w niedzielnym numerze „Kurjera Porannego” pisze p. W. Stępczyński. Jest to już drugi po artykule p. M. J. Wielopolskiej sygnał budzącej się reakcji przeciw niezdrowej psychozie, która ogarnęła polskie społeczeństwo. To mało ważne, że grupa ludzi szuka podniety w tego rodzaju niezdrowej sensacji, mało również ciekawe, że wytworzyła się psychoza — ogłupienie mas niepodobna jednak przejść do porządku dziennego nad metodami całego szeregu brukowców 10-cio groszowych, które nie zawahają się wszystkie brudy i plugastwa na bruk wyciągnąć, aby zdobyć jeszcze 100 prenumeratów. Rok temu cała kulturalna opinia robiła krzyk przy powstaniu w Krakowie „Tajnego Detektywa”. Związki nauczycielskie zwracały się do Rządu o zakaz wydawania podobnie deprawujących piśmiel. Dlaczego dziś cała opinia nie krzyczy gdy tworzy się z wszystkich pism „Tajne Detektywy”? Dlaczego? Tu właśnie „winniśmy krzyczeć w niebogłosy”!

Nie chodzi o to przecież, żeby skazać lub uniewinnić Gorgonow, o tem ostatnie słowo powie ława przysięgłych. Dobrze nawet, że psychologia lwowska, prasa opinii na Sąd wywołała reakcję.

Ale dosyć mamy wywekiania brudów dla zdobycia przez kilku wydawców kilkuset 10-groszówek!

Red. Stępczyński pisze pod wyżej wyszczególnionym tytułem następujące słuszne uwagi:

„Wymiar sprawiedliwości musi budzić jak najwyższe zainteresowanie każdego moralnie zdrowego społeczeństwa. Sprawiedliwość, słuszność, a z tem ściśle związane subtelne imponderabilia godności ludzkiej, praw członka gromady społecznej — to sprawy wieczyste żywe, sięgające najgłębszych pokładów duszy ludzkiej, apelujące do czujności, pasjonujące.

Wszyscy mamy w pamięci procesy sądowe, mobilizujące opinię narodów i nawet świata całego, jak chociażby proces Dreyfusa czy Sacco i Vanzettiego — wielkie problemy wymiaru sprawiedliwości gdzie instynkt społeczny walczył o głowy oskarżonych z potężnym i miazdzącym aparatem sądowno-sledczym, przeciwstawiając poszlakom potężna wołanie sumienia, paragrafom kodeksu i procedury — ideowe przesłanki sprawiedliwości, basji prokuratorskiej — intuicję.

Nie trzeba się więc gorszyć, gdy proces sądowy, los jednego człowieka posadzonego na ławie oskarżonych, zwłaszcza gdy nad

głową jego zawisł już cień szubienicznej petli, — może wywoływać zainteresowanie opinii publicznej, a nawet budzić w obywatelach namietności, spory, walki, — pochłaniać uwagę, uchylać przejściowo wszystkie inne, nawet bardzo ważne i istotne, zainteresowania. Wielki bój o sprawiedliwość — wszystko jedno — jakiego kalibru głowa jest w grze — oczyszcza atmosferę społeczną, ożywia wrażliwość sumień, usprawnia aparat sądowno-sledczy, wzmacnia fundament godności ludzkiej.

Jeśli więc po tem wszystkim stwierdzić musimy, że od dawna nie mieliśmy do czynienia z zjawiskiem tak groźnym dla instynktu moralności w naszym społeczeństwie i tak dewastującym intelekt narodu jak historia rozpętana wokół fatalnego procesu Gorgonowej — niechaj nikt nie ośmiela się kierować w naszą stronę zarzutów, że pragniemy ograniczyć swobodę walki o sprawiedliwość.

Nie przeczy my, że walka ta toczy się i wokół tej sprawy. Że odbywają się na marginesie tego procesu głosy podyktowane przez miłość prawdy i bunt przeciwko pasji pokrywania błędów śledztwa i niejasności poszłak wyrokiem skazującym. Lecz ten szlachetny ton ideowej walki ginie w odurzającej tłumy lawinie najgorszej sensacji, wydobywanej z tragedii brzuchowickiej przez rozrywkową prasę — z zacieklą pasją, z cuchnącą fantazją, z cynizmem kupczyków, żerującą na instynktach niskich i moralności prymitywnej.

Wymiar sprawiedliwości wymaga jawności. W przeciwnym razie aparat sądowy mógłby się przerozdzić w narzędzie zemsty, oręż tyranii. Musiałby się zrodzić aspiracja zawiadnięcia nim. Sprawiedliwość przestałaby istnieć. Jak niema jej w ustroju komunistycznym, jak powoli przestaje istnieć pod reżimem hitlerowskim.

Lecz cóż za dystans od jawności rozprawy, t. j. od prawa śledzenia przez obywatela pracy trybunału, do przeobrażenia sali sądowej w arenę barbarzyńskich igrzysk, na której każde drgnienie duszy ofiar, każdy gest, każdy oddech, każdy błąd i każda rewelacja znikczemnienia, przekazywana jest milionowemu audytorjum w ekscytującym, wyolbrzymionym, skarykaturowanym kształcie przez specjalną prasę! Cóż za fantastyczne szyderstwo, by wielki, trzydziestomilionowy naród przez szereg tygodni nabrzmiałych wielkimi sprawami związanymi z jego losem,

stał pochylony nad brudnym łóżkiem, w którym legiwał jakiś najbanalniejszy pod słońcem Zaremba z jakąś najpospolitszą Gorgonową. By zapalał śmieszna ciekawością zgiębienia tajemnicy, co tam czynili, ile razy, czy im to sprawiało przyjemność i komu większą i czy się to dzieciom tego Zaremby podobowało. Ba! jakaś skądinąd kulturalna dama, zatroskana się publicznie czy aby ten Zaremba tej Gorgonowej za to płacił i nawet podniosła gwałt w imieniu kobiet, że nie płacił a przecież powinien był to czynić. Odnalazła nową krzywdę kobiecą.

Czytają to kobiety — krytyczne i myślące, etyczne i kulturalne, — lecz przedewszystkiem bezmyślne, głupie, niezdolne kierować się własnymi kryteriami — i kształcą się ucząc, zdobywają nowy światopogląd etyczny.

Czyta też i młodzież szkolna. Wydobywa ze skarbonek i portmonetek matecznych dziesięciogroszówki, kupuje sensacyjne piśmka i chłonie z plonącymi policzkami i gorzącymi uszami dokładne, detaliczne,

smakowite i boleśnie plastyczne opisy.

W konkluzji słusznie stwierdza: Czy państwo, dźwigające dzisiaj odpowiedzialność za całokształt życia narodu, czy wychowawcy, ludzie nauki i sztuki — nie mają tu nic do powiedzenia? Czy można pozwolić, by urabianie wyobraźni społeczeństwa było przywilejem paru producentów zatrutej słowa, by posładali oni niepodlegającą żadnej kontroli władze, zabijania w obywatelach pierwiastków duchowych i zapędzania ich do smrodliwych kopców zbrodni, wyuzdania, chamstwa i zwyrodnienia? Ku jakiej przyszłości i kto poprowadzi w ten sposób wychowywany naród?

Zawisło nad tym procesem przekleństwo partactwa śledztwa pierwiastkowego i przewodu sądowego. Zepchnęło go ono na przewlekle drogi, w atmosferę nieustannego wrzenia, ekscytacji i tajemniczości. Lecz niepodobna patrzeć spokojnie na wzmacniającą się falę hysterii, wywołwanej przez dramatyczne widowisko krakowskie. Trzeba natychmiast zamknąć drzwi sali kra-

kowskiego sądu, na której toczy się proces Gorgonowej. Zamknąć drzwi i skończyć to piekło.

Tyle Red. Stępczyński: Teraz posłuchajmy co pisze jedno z pism łódzkich z dn. 27 b. m. pod tytułem:

„Dla czego cała Polska interesuje się procesem Gorgonowej? Proces Gorgonowej to spłot wypadków i bieg przezw. na dramatyczną miarę szekspirowską, a gdyby fantazja wielkiego twórcy spłodził taki kompleks tragiczny! niejedną wzruszyłby ramionami i powiedział, że to tylko literatura, a w życiu nie podobnego zdarzyć się nie może. Ale życie jest bardziej pomysłowe i okrutne od literatury.

Proces Gorgonowej jest wielkim dramatem życia...

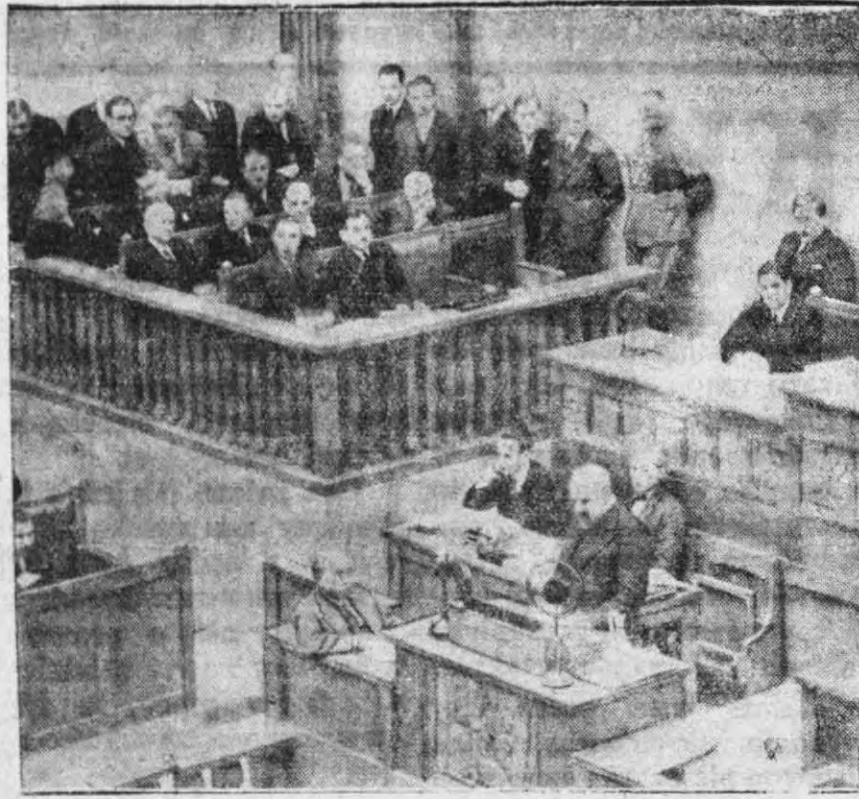
Cóż dziwnego, że najszerze masy emocjonują się procesem Gorgonowej.

I jak tu nie krzyczeć! Rzeczywiście nie dziwnego, że publiczność interesuje się procesem na „miarę Szekspira!” I gdyby w tem zainteresowaniu chodziło o sprawiedliwość wszystko byłoby w porządku.

Ale mówmy szczerze. Tu idzie o coś nierównie mniejszego — o pieniądze, ale brzęczące 10-groszy na numerze!

Zb.

P. premier Rady Ministrów w Sejmie

Na posiedzeniu Sejmu odbyła się m. in. dyskusja w sprawie projektu ustawy upoważniającej p. Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy. W czasie dyskusji zabrał głos p. prezes Rady Ministrów A. Prystor, wygłaszając na powyższy temat dłuższe expose. Na zdjęciu widzimy p. premiera przemawiającego z trybuny sejmowej.

ROBERT BOUCHET

50)

NIESAMOWITY LOT

„MARGARETY”

Powieść.

****

(Ciąg dalszy).

I odszedł.

Z oczu płynęły mi łzy wściekłości.

Po raz pierwszy zrozumiałem nienawiść — nienawiść dziką i nieubłaganą, mocniejszą niż miłość, mocniejszą niż sama śmierć.

I czulem, że budzi się we mnie, mimo wyczerpania, jakaś siła, której nie znałem dotąd, straszna, dysząca pragnieniem mordu.

O, jak daleki byłem od przebaczenia urazu!

A jednak, podczas gdy mię przywiązywano do słupa, a powrozy wpijały mi się w ciało — usiłowałem powtarzać słowa Boże:

— Przebacz im, o, Panie, bo nie wiedzą, co czynią!

Lecz tylko usta wymawiały te nieśmiertelne wyrazy, serce zaś moje, serce ludzkie, biedne a niedoskonałe — uparcie milczało.

XX.

— I powiedli Go na miejsce zwane Golgotą, czyli na miejsce męki.

Ewangelja Sw. Marka rozdział XIV.

Miejsce kaźni był to plac w formie podkowy, ogrodzony słupami wbitemi w ziemię. Do każdego z nich był przywiązany męczennik. Pomiedzy innymi, których nie znałem, urządził Tsoae i jego towarzyszy.

Błede ich twarze miały ten szczególny odcień

cery, który daje długi pobyt w okropnych norach bez światła i powietrza.

Jeden z nich, w niebieskim muzułmańskim fezie na głowie, śpiewał modlitwy dość jeszcze mocnym głosem.

A ów samotny monotony śpiew dodawał jeszcze smutku temu polu śmierci.

Pomiedzy ramionami podkowy stały dwa szalasy.

W jednym z nich widniał na wzniesieniu, jak tron szeroki, fotel.

Zasiadł na nim Su-Tung-Pao, lśniący od haftów.

U stóp jego dwaj ludzie zbrojni w noże stanowali straż.

W drugim szalasy — raczej szopie — stał stół, a na nim leżało sześć dużych noży.

Były to narzędzia bardzo starożytne, a tak straszne, że — kto przechodził tamtędy — zdjęty lękiem — padał na twarz w proch przed niemi.

Ostrza ich, wkleśte od długiego użycia, były bardzo ciężkie, gdyż zawierały rtec, rękojeści zaś wyszlifowane przez całe pokolenia katów — były zdobne w potworne głowy.

Tuż obok grzała się woda w wielkim miedzianym kotle, by natychmiast po egzekucji obmywać dymiące jeszcze krwią narzędzia.

Strasne te szczegóły znane mi były, lub łatwe do odgadnięcia.

Dokoła mnie trzy słupy były jeszcze niezajęte. Su-Tung-Pao — niemiłosierny aż do końca — powiedział mi, gdy wychodziłem z więzienia:

— Na prawo będziesz miał przyjemność sąsiadować z lady Donvil, a na lewo z kapitanem Navacelle.

I wnet przyszła mu szatańska myśl do głowy — Naprzeciwko umieszczę tybetańskiego kupca, który — gdyśmy go zaatakowali — zabił mi dwóch ludzi. Ten będzie umierał w twoich oczach — tym samym sposobem, co i ty. Będziesz więc mógł przy patrzeć się do...

Jakoż przywiązano w tem miejscu człowieka. Twarz miał płaską, lecz inteligentną, wynędzniałą w więzieniu, pierś — to szkielet obciągnięty skórą, pod którą widoczne były uderzenia serca...

To był mój brat w boleści, żywy obraz mej własnej słabości, który z powodu mej mimowolnej obecności — miał cierpieć straszna mękę przeznaczoną dla mnie.

O czemuż nie znałem twej mowy, biedny góralu, tak różny ode mnie, jednak tak podobny, przybyszu z legendarnego prawie kraju, którego los — przy końcu — miał się tak tragicznie związać z moim!

Jakże pragnąłem u kolan twych błagać cię o przebaczenie za winę, której nie popełniłem, lecz za którą tyś musiał zapłacić jękiem nieludzkiej boleści!

Lecz poznałem po oczach jego, które patrzyły na mnie z dobrocią i litością, że wie — i nie może mi nie żalu.

Z oczami utkwionemi w niebo zaczął nucić pieśń o niezrozumiałych słowach, o brzmieniu twardym, o dziwnych dźwiękach, które nasuwały myśli stare jak świat, o praktykach okultystycznych, o tajemniczych tradycjach, niesionych na skrzydłach niezmordowanego czasu.

To nie była modlitwa, lecz jakiś — „dzung” śpiew magiczny, wzywający na wroga potęg sił niewidzialnych.

Rysy jego stężyły, a ciało nabrało jakiejś nadzwyczajnej mocy.

A w tej samej chwili kat — jednym cięciem noża otworzył mi jamę piersiową i brzuszna.

Potok ciepłej krwi bryztał mu w twarz i zalał piersi.

Człowiek wydał jeden krzyk, w którym nie było nic ludzkiego i zamilkł.

Tylko skurcz strasznego bólu wykrzywił mu twarz, która kołysała się wolno to na prawo, to na lewo, jakby dla odpędzenia nieswchanej męki.

(D. e. n.)

KRONIKA

MARCA
Dziś
Jana Kapistrana
28
Jutro
Eustazego Op.
Wtorek

Słódce: wsch. 5.22, zach. 18.00
Księżyc: 6.04, 21.38

Nocne dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Jankielewicz, Stary Rynek 9. B. Głuchowski, Narutowicza 6. St. Hamburga i S-ki, Główna 50. L. Pawłowski, Piotrkowska 307. A. Piotrowski-Pomorska 91. L. Stekla, Limanowskiego 37.

Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich

notuje ceny w sklepach:
JAJA HURT DETAL
wagi wyżej 55 gr. — 4.80 — 5.40
" " 50 " — 4.20 — 4.80
" " 45 " — 3.75 — 4.20
gwarantowanej świeżości
Sprzedaż hurtowa Al. Kościuszki 29, Piotrkowska 13, Narutowicza 25, Gdańska 11.

Prosimy zwrócić uwagę na znak ochronny.

Kto zwycięży?

W dziejach wojen całkiem nową i nieznaną dotąd sztuką Hitlerowcy się z Żydami. Od tygodni parę tułają.

Narodowi socjaliści
Dawnym pruskim obyczajem
Biją pałką, pięścią, łomem,
Jednym słowem, jak się daje.

Zato Żydzi, którzy wszędzie
Tylko pieniądź mają w cenie,
Wymierzają hitlerowcom
Mocne... w kieszeń uderzenie.

Jakie będą losy walki?
Jak się skończy heca cała?
Pewno się w tej walce kleszeń
Mniej okaże wytrzymała.

GOGO.

Pożegnanie starosty Rzewskiego

W związku z ustąpieniem z dniem 31 marca 1933 r. długoletniego starosty powiatu łódzkiego p. Aleksandra Rzewskiego, zawiązał się specjalny komitet, którego zadaniem

Pan wojewoda zainicjował podjęcie rokowań
Ogólna sytuacja strajkowa bez zmian

Konferencja w Warszawie

Sytuacja strajkowa w ciągu dnia wczorajszego ani w Łodzi ani na prowincji, nie uległa żadnej zmianie.

Wbrew oczekiwaniom ze strony sfer przemysłowych wczoraj w początkach czwartego tygodnia strajku, nikt ze strajkujących do pracy nie przystąpił. Komisje strajkowe miały zadanie uproszczone nie musiały bowiem ingerować w wypadkach łamania strajku, przestając tylko na skontrolowaniu zakładów przemysłowych w swych rewirach i stwierdzeniu, iż wszystkie fabryki są nadal nieczynne.

W godzinach rannych odbył się w sali kinematografu Oświatowego wielki wiec strajkujących, z udziałem robotników wszystkich ugrupowań politycznych.

Przemówienia sprawozdawcze o sytuacji wygłosili posłowie Szczerkowski i Waszkiewicz, sekretarz generalny O. K. Z. Z. Walczak i szereg przedstawicieli różnych ugrupowań robotniczych.

Jak wynikało z oceny sytuacji — wprawdzie żywioł robotniczy w Łodzi przechodzi okres bardzo ciężki i wskutek długotrwałego strajku ponosi bardzo poważne straty, to jednak obowiązkiem jego jest wytrwać, aby uzyskać należne mu prawa i wyjednać sobie godziwą płacę za ciężki trud przy warsztatach.

W rezultacie dłuższej dyskusji kierownictwo akcji strajkowej otrzymało votum zaufania ze strony zgromadzonych, którzy jednomyślnie opowiedzieli się za dalszym kontynuowaniem strajku.

Pod koniec kilkogodzinnych obrad w kinoteatrze Oświatowym wpłynęło doniesienie, iż w dniu dzisiejszym, w godzinach rannych, odbędzie się w ministerstwie — opieki społecznej narada w sprawie likwidacji strajku włókienniczego w Łodzi. Konferencja dotyczyć będzie ingerencji rządowej w w zatargu.

Jest prawdopodobne, iż rząd powróci do wysuwanej przezeń pierwotnej koncepcji zlikwidowania strajku w drodze arbitrażu.

Wyniki narady w ministerstwie zakomunikowane będą w drodze

niem będzie zorganizowane uroczyste pożegnania starosty Rzewskiego, przechodzącego na stanowisko rejenta.

Do zorganizowanego komitetu weszli przedstawiciele wszystkich warstw społecznych z terenu powiatu łódzkiego.

telefonicznej władzom wojewódzkim w Łodzi, poczem w godzinach wieczorowych, prawdopodobnie już o godzinie 7-ej wieczór, rozpocznie się pod przewodnictwem p. wojewody konferencja oddzielnie z przedstawicielami robotników — oddzielnie zaś z przedstawicielami przemysłowców, a następnie wspólna narada z przedstawicielami stron obydwuch.

Jak wynika z półoficjalnych doniesień i opinii — rząd liczy się poważnie z możliwością zlikwidowania strajku w przemyśle włókienniczym już w połowie bieżącego tygodnia.

Jak słychać ideą przewodnią dzisiejszych rokowań ma być stworzenie kompromisu w ten sposób, aby przez uzyskanie pewnych ustępstw ze strony zarówno przemysłowców, jak i strajkujących — ustalili cennik płac, niższy o m. w. 10 proc., od taryfy z roku 1928.

W związku z projektowanymi naradami w urzędzie wojewódzkim — odbyły się w dniu wczorajszym posiedzenia zarządów związków robotniczych.

Możliwości zlikwidowania strajku

Wczoraj w godzinach popołudniowych (już po ukończeniu urzędowania) do okręgowego inspektora pracy nadeszło zawiadomienie

Sprawa wiceprezydenta Wielńskiego odroczone

Wczoraj odbyło się posiedzenie wydziału wojewódzkiego, na którym między innymi sprawami miała być rozpatrzona sprawa odwołania złożonego przez wiceprezydenta Wielńskiego, przeciw decyzji Magistratu, pozbawiającej go funkcji oraz poborów.

Posiedzenie wydziału powiatowego zajęło się rozpatrzeniem w pierwszym rzędzie projektów budżetowych na rok 1933/34 nadesłanych przez poszczególne związki komunalne (wydziały powiatowe).

Zatwierdzono po szczególnym rozpatrzeniu budżet powiatowego Związku Komunalnego w Łęczycy, do którego do budżetu wprowadzono szereg drobnych poprawek.

Następnie wydział wojewódzki, wobec nawалу prac budżetowych, nadesłanych do rozpatrzenia, postanowił odroczyć rozpatrzenie

z ministerstwa, iż w konferencji dzisiejszej, która odbyć się ma w ministerstwie opieki społecznej wezmą również udział przedstawiciele przemysłowców i strajkujących.

W związku z tem w godzinach wieczorowych dnia wczorajszego okręgowy inspektor pracy inż. Wojtkiewicz rozstał do związków robotniczych i zrzeczeń przemysłowców zaproszenia z nadmienieniem, iż przybycie przedstawicieli stron obydwu oczekiwane jest w ministerstwie na godzinie 11 rano.

Konferencja w województwie

Wobec przedłużającego się strajku w przemyśle włókienniczym p. wojewoda Hauke-Nowak, biorąc pod uwagę pogłębiającą się nędzę mas robotniczych, wystąpił wczoraj z ponowną inicjatywą podjęcia rokowań z przedstawicielami przemysłowców i robotników.

W tym celu p. wojewoda odbył o godzinie 17-ej konferencję z przedstawicielami przemysłowców a o godzinie 19-ej z przedstawicielami robotników.

W wyniku obu konferencji, odbędzie się jutro w Min. Opieki Społ. w Warszawie ponowna konferencja z przedstawicielami i w której weźmie również udział pan wojewoda Hauke-Nowak.

Przed obniżeniem opłat pocztowych

Łódzkie zrzeczenia kupieckie o trzymały ostatnio od centrali warszawskich doniesienia o przygotowanej ostatecznie już od 1 kwietnia r. b. obniżce niektórych opłat pocztowych.

Przedwzyszkim obniżona być ma opłata za polecenie listu. Opłata ta wynosi obecnie 60 gr. od każdego listu, zaś z dniem 1 kwietnia r. b. wynosić będzie 50 gr.

Przygotowane jest również obniżenie opłat przy wysyłce próbek towarowych. Dotychczas przy wysyłce próbek o wadze do 250 gramów opłacało się 25 gr., a 50 gr. przy wysyłce próbek o wadze od 250 do 500 gramów.

Pożar zagrody

We wsi Kurowice Rządowe, powiatu łódzkiego wybuchł pożar w zagrodzie Jana Ciepluchy. Mimo energicznego ratunku ze strony miejscowej straży pożarnej, pożar zniszczył zabudowania gospodarcze Ciepluchy. Straty obliczono na 5,000 zł.

Jak ustalono w toku dochodzenia pożar powstał z przyczyny nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Najechany przez samochód

Na ulicy Skwerowej najechany został przez samochód osobowy, przechodzący przez jezdnię Kalma Aronowicz, zamieszkały przy ulicy Srebrzyńskiej 21.

Aronowicz odniósł okaleczenia głowy i rąk i po nałożeniu opatrunku przez lekarza pogotowia, przewieziony został do domu w stanie osłabionym.

Szofera samochodu, Joska Wolfa Tarkowskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej za nieostrożną jazdę.

Epilog trójkąta poślubnego
Krwawa rozprawa nożowa

Wacław Kosiński, zamieszkały przy ulicy Nowaka 17 zaprosił wczoraj do swego mieszkania narzeczoną swą Stanisławę Wróblewską oraz przyjaciela Hugona Stila.

Towarzystwo raczyło się wódką, a następnie wyszło na przechadzkę. Przy zbiegu ulic Kalenbacha i Limanowskiego między Kosińskim i Stilem wynikła gwałtowna wymiana zdań, następnie zaś bójka. Stil dobył

noż składany i zadał potężny cios Kosińskiemu w brzuch.

Ranny padł na ziemię w kałuży krwi, zaś Stil i narzeczoną Kosińskiego, Wróblewską zbiegli razem najwidoczniej według zgóry ukartowanego planu.

Na pomoc wezwano pogotowie ratunkowe. Rannego przewieziono w stanie ciężkim do szpitala miejskiego św. Józefa.

Za zbiegłym Stilem policja wdrożyła poszukiwania.

Trzeba zerwać z przesądem
O wyrugowanie barwników niemieckich z Polski

Bardzo wielu kolorystów, a zwłaszcza ich starsza generacja choruje na szkodliwy przesąd. Nie uznają innych barwników poza niemieckimi. Nie umieją poprosić pogodzą się z tem, że warunki wojenne i powojenne stworzyły potężny przemysł chemiczny w wielu krajach, gdzie do roku 1914 panował niepodzielnie przemysł niemiecki. W czasie wojny światowej sytuacja ta zmieniła się. Cały szereg krajów aljanckich i neutralnych, jak Anglia, Francja, Stany Zjednoczone, Szwajcaria i Włochy, zmuszone do obywatelstwa bez Niemiec, rozwinęły swój własny, potężny przemysł barwników, który w swym powojennym i dalszym rozwoju doszedł do tej potęgi, że dzisiaj niema literalnie niemieckiego barwnika, któryby nie dał się zastąpić przez barwnik innego państwa.

Polska w tej pracy pozostała w tyle, jednak siłą rzeczy również przemysł ten rozwinęła na tyle, że dzisiaj w 60 proc. zapotrzebowanie na barwniki może być pokryte wyłącznie przez firmy, egzystujące w Polsce.

Omówimy teraz poszczególne działy przemysłu, używającego barwniki anilinowe.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY używa następujące grupy barwników:

a) **Barwniki bezpośrednie na bawełnę.** Znaczna większość barwników tej grupy jest fabrykowana w Polsce. Z zagranicy sprowadzane są jedynie barwniki trwalsze z tej grupy, które I. G. Farbenindustrie oznacza nazwą SIRIUS.

b) **Barwniki slarkowe** są prawie wyłącznie fabrykowane w kraju. Produkcja szwajcarska zastąpić może w zupełności nieliczne barwniki tej grupy pochodzenia niemieckiego, które są sprowadzane z zagranicy

c) **Indanthreny.** Znana jest na rynku etykieta „J” jako gwarantująca kolor tkanin, farbowanych barwnikami grupy Indanthren, produkcji I. G. Farbenindustrie, jako trwały na światło, deszcz i pranie.

Niewielu jednak wie, że etykieta „J” można zastąpić etykieta „A” (Alizanthren angielski), „C” (Cibanon szwajcarski), czy „S” (Sandothren szwajcarski lub Solanthren francuski).

Wymienione barwniki, jeśli chodzi o skład chemiczny, a zatem sposób farbowania i własności, ni-

czem nie różnią się od indanthrenów niemieckich.

Barwników tych w Polsce narazie się nie wyrabia. To, co wyżej, dotyczy również innych kaziowych barwników, jak Alcole, Hydrony i inne, produkcji niemieckiej. Podobnie, jak Indanthreny, znajdują one odpowiednie barwniki zastępcze w produkcji innych krajów, a nawet częściowo polskich.

d) **Barwniki zasadowe** w Polsce wyrabiane są w bardzo małej ilości, lecz wszystkie, co wyrabiają Niemcy, wyrabia również Anglia, Francja i Szwajcaria.

e) **Barwniki kwaśne i kwaśno-chromowe** na wełnę.

Artykuły masowe tej grupy wyrabiane są w Polsce przez liczne krajowe fabryki. Z zagranicy sprowadza się niewiele. Produkcja niemiecka da się tu całkowicie zastąpić produkcją innych, zaprzyjaźnionych z nami państw.

f) **Indigole szwajcarskie** firmy Durand et Huguenin w Bazylei są identyczne z niemieckimi.

PRZEMYSŁ GARBARSKI używa głównie barwników bezpośrednich i kwaśnych, o których mowa wyżej. Wszystkie barwniki anilinowe używane w tym dziale można znaleźć w fabrykach krajowych.

PRZEMYSŁ PAPIERNICZY używa głównie barwników zasado-

wych i kwaśnych, o których mowa wyżej. W 50 proc. zapotrzebowanie może być pokryte przez firmy krajowe, pozostałe 50 proc. można całkowicie zakupić u wszystkich producentów barwników.

PRZEMYSŁ TAPETOWY, farby malarskie i litograficzne używa w pierwszym rzędzie barwników zasadowych i kwaśnych, o których mowa wyżej. Niektóre, specjalne barwniki dla tych celów, jak Lituoł, Ilansa, Typofer (I. G. Farbenindustrie) można znaleźć pod odpowiednimi nazwami u producentów francuskich i szwajcarskich.

Atramenty, ołówki kopjowe, kalki itp.

Do fabrykacji tych artykułów używa się głównie barwników zasadowych, częściowo kwaśnych, o których już mówiliśmy.

PRZEMYSŁ FUTRZANY.

Ursole niemieckie, używane do farbowania futer, znajdują świetne odpowiedniki w Furaminach (Societe Anonyme de Matieres Colorantes de St. Denis) i w Furinach (Societe d'Industrie Chimique de Bale).

Tyle ogólnie o barwnikach. Osoby szczególnie zainteresowane znajdą napewno szczegółowe informacje przedstawicieli odpowiednich fabryk.

Trzeba tylko ochcieć zerwać z

przesądem, że barwnik niemiecki jest lepszy od innych. To nonsense. Każdy barwnik jest pewnym indywidualnym chemicznym i z jakiejby fabryki nie był, jest ten sam. Czystość produktu może większa lub mniejsza — jedna firma umie lepiej fabrykować jeden barwnik, druga inny. I. G. Farbenindustrie pod tym względem nie jest niczem lepszą od innych.

Bez wyjątku każdy niemiecki barwnik używany na rynku polskim znajduje równy mu, nierząd ko i lepszy odpowiednik w polskiej produkcji lub obcej nie niemieckiej.

Dzisiaj, gdy od paru lat trwa wojna celna z Niemcami, gdy niesłychane szkany spotykają obywateli polskich ze strony hitlerowskich pachołków, gdy orzeł polski bywa znieważony przy każdej okazji w Niemczech, żaden Polak dbający o godność narodową, nie powinien spoglądać nawet na artykuły pochodzenia niemieckiego. Konsument barwników niechaj dają przykład.

Jak artykuł ten wykazał, każdy barwnik niemiecki używany przez konsumenta polskiego, znajdzie odpowiedni barwnik zastępczy fabrykowany przez Polaków lub przez naszych sojuszników i przyjaciół, którym w ten sposób najlepiej naszą przyjaźń wykażemy, jeśli wrogów naszych uderzymy w najczulsze miejsce — w kieszeń

(—) Dr. F. E.

Tajemnicze morderstwo w Ozorkowie

Podpalenie mieszkania dla zatarcia śladów

Onegdaj wieczorem mieszkańcy ulicy Piłsudskiego w Ozorkowie zwrócili uwagę, iż z okien domu, należącego do dwóch współlokatorów, Goldberga i Zajdermana, wydobywają się kłęby dymu.

Na wszczęty alarm całe sąsiedztwo pośpieszyło z pomocą przy gaszeniu pożaru, którego źródło, jak się okazało, znajdowało się w mieszkaniu 86 letniej Katarzyny Stefańskiej.

Dzięki energicznej akcji ratunkowej, zorganizowanej przez miejscową straż i mieszkańców sąsiednich domów, pożar zdołano ugasić.

Początkowo przypuszczano, że pożar powstał wskutek jakiegoś zaniedbania, popełnionego przez sędziwą lokatorkę, która mogła niechcący zaproszyć ogień.

Po ugaszeniu pożaru, kielcy strażnicy, wspólnie z policją, weszli do mieszkania Stefańskiej, skonstatowano, iż na łóżku spoczywają zwłoki staruszki, częściowo zwęglone.

Już powierzchowne badanie zwłok wykazało, że staruszka poniosła śmierć przez uduszenie, wskutek zaciśniętej koło szyi Stefańskiej jakiejś pętli, sporządzonej ze szmaty czy też ręcznika, jak na to wskazywały zwęglone resztki jakiejś tkaniny i niedopalony węzeł.

W następstwie ustalono, iż pożar powstał wskutek podpalenia, dokonanego już po popełnieniu morderstwa.

Stefańska miała opinię zasobnej kobiety, przechowującej w mieszkaniu znaczniejszą sumę pieniędzy.

To najprawdopodobniej skłoniło rabusiów do zorganizowania napadu, zamordowania Stefańskiej, dokonania rabunku i następnie podpalenia mieszkania dla zatarcia śladów.

Jak dotąd nie zdołano ustalić, czy i jaką sumę zdołali rabusie zrabować. Władze policyjne prowadzą energiczne śledztwo.

Komunistka przed sądem

6 lat więzienia za działalność wywrotową

Przed sądem okręgowym w Łodzi stanęła wczoraj 28-letnia Bytowska Władysława, pod zarzutem uprawiania działalności antypaństwowej.

Według aktu oskarżenia — Bytowska w dniu 27 sierpnia r. ub. przybyła do Aleksandrowa, w czasie odbywającego się tam strajku, celem przeprowadzenia agitacji.

Widząc, że jest śledzona, Bytowska wsiadła do wagonu tramwajowego, aby odjechać do Łodzi, w wagonie jednak zatrzymano ją, poczem przybyła do Łodzi pod eskortą.

W toku badań nie przyznała się do uprawiania agitacji antypaństwowej twierdząc, iż przybyła do Aleksandrowa po raz pierwszy.

Tymczasem rozprawa wczorajsza wykazała, iż Bytowska widziała w Aleksandrowie już w przeddzień jej aresztowania, że ponadto agitowała ona również w Zgierzu. Podczas aresztowania Bytowskiej znaleziono u niej kilka rekopisów, z treści których, napozór niewinnej, bo zawierającej głównie rezolu-

cje strajkowe, wynikało, że komisja strajkowa w Aleksandrowie była pod silnym wpływami agentów komunistycznych.

Stwierdzono również, iż Bytowska była już notowana za działalność antypaństwową.

Rozprawie przewodniczył sędzia Łoziński, w asystencji Borka i Jesionowskiego. Oskarżał prokurator Grzegorzewski.

W wyniku rozprawy sąd skazał Bytowską na 6 lat więzienia, z pozbawieniem praw obywatelskich na lat 10.

Pościg wśród nocy

We wsi Łękińsko, gminy Kleszczów, powiatu radomszczańskiego, włamali się do zagrody Jana Raczkę złodzieje, którzy skradli osiem sztuk trzody chlewniej i z całej stadkiem usiłowali zbiec.

Kradzież została w porę zauważona i poszkodowany wszczął alarm, zwołując sąsiadów.

Zorganizowano natychmiast pościg, który ruszył śladami złoczyńców.

Do biorących udział w pościgu za złodziejami, przyłączyli

się dwaj policjanci, którzy pełnili obchód.

Złodziei zauważono w odległości kilku kilometrów poza wsią Łękińsko.

Na widok wieśniaków i policjantów złodzieje w liczbie trzech strzelili kilkakrotnie w stronę ścigających. Wobec tego, że biorący w pościgu udział policjanci również użyli broni, złodzieje, porzucili swój żywylup — ratując się ucieczką.

Włamywaczy nie ujęto. Skradzione świnie wróciły do opuszczonego chlew.

Miły towarzysz podróży

Antoni Mielczarek, kupiec z Tomaszowa, jadąc do Łodzi zawarł niezwykłą znajomość, z nader miłym towarzyszem podróży. Mielczarek tak był zachwycony nowym znajomym, że umówił się z nim, iż spotkają się przed Grand Hotelem „wdepną” na pół czarnej, a następnie na kieliszek koniaku.

Spotkanie nie doszło do skutku, albowiem w drodze, w tramwaju Mielczarek spostrzegł brak port-

felu z zawartością 96) zł. w gotówce, oraz weksli.

Podejrzewając przygodnego znajomego, powiadomił policję, która wszczęła dochodzenie. W albumie przestępców, Mielczarek znalazł swego vis a vis z pociągu. Był to znany złodziej Leon Krachuc.

Wczoraj sąd grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, na mocy którego 36-letni Leon Krachuc skazany został na 2 lata więzienia.

Budowa nowej linii tramwajowej

rozpocznie się w czerwcu r. b.

Dyrekcja K. E. Ł. projektowała oddawna wybudowanie nowego odcinka linii tramwajowej na ul. Kilińskiego, na przestrzeni od ul. Przejazd do ul. Narutowicza.

Wybudowanie tego odcinka linii uzależniła dyrekcja K. E. Ł. od usunięcia wiaduktu kolejowego, biegnącego nad ul. Kilińskiego.

Wiadukt ten został zniszczony, wyloniła się jednak obecnie nowa trudność. Oto okazało się, iż przy robotach kanalizacyjnych na ul. Kilińskiego naruszony został podkład betonowy, którego nie można było ułożyć bezwzględnie po ukończeniu robót, albowiem po przekopaniu jezdniziemia była zbyt spulchniona, aby można było układać na niej ciężki podkład betonowy. Podkład ten musi być na ul. Kilińskiego szczególnie silny tembardziej, że na ulicy tej koncentruje się przewóz węgla ze stacji.

Jak informuje wydział kanalizacji — roboty nad ułożeniem podkładu betonowego na ul. Kilińskiego rozpoczęte będą już w przyszłym tygodniu, a zakończone prawdopodobnie nie wcześniej, jak w początkach maja.

Po ostatecznym ukończeniu tych robót dyrekcja K. E. Ł. przystąpi do ułożenia toru.

Wycieczka polska w Jerozolimie

Od kilku dni bawi w Jerozolimie wycieczka polska, złożona z kilkadziesiąt osób. Na czele wycieczki stoi ks. biskup Kubina. Na zdjęciu naszym widzimy ks. biskupa Kubinę na platformie Dworu Polskiego w Jerozolimie.

Pożar fabryki w Brzezinach

Wczoraj, w godzinach rannych, wybuchł pożar w fabryce Zysmana Pereca w Brzezinach, przy ul. Lasockich 8.

Pożar wynikał z oddziaływania grempli i mimo natychmiastowej akcji ratowniczej rozszerzył się na całe zabudowanie.

Ogień zdołano opanować, uratowano jednak tylko jeden z motorów i kilka warsztatów.

Fabryka była ubezpieczona, jednakowoż firma poniosła poważne straty wobec niskiej sumy ubezpieczenia — kilku tysięcy dolarów.

Przyczyna wybuchu pożaru nie została ustalona, najprawdopodobniej wynikał on jednak wskutek iskry, powstałej w czasie funkcjonowania warsztatów

DŹWIĘKOWY KINO-STYLOWY-TEATR

ul. Kilińskiego 123 dawniej „Resursa”

Dziś — Dziś!

Wspaniałe arcydzieło filmowe pełne przebiegu, śmiechu i humoru p. t.

Kochaj mnie dziś

W rolach głównych 3 gwiazdy ekranu: **Jeanette Mac Donald**

Maurice Chevalier i Charles Ruggles

Następny program:

Blaski i cienie miłości

w roli głównej: **Sylvia Sydney**.

UWAGA: Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 49 gr.

Początek seansów: w soboty, niedziele i święta o g. 3 po poł. w dni powszednie o g. 5 po poł.

Pamiętajcie o Funduszu Pomocy Bezrobotnym

Kupiectwo i przemysł żydowski bojkotuje Niemcy

W ciągu dnia onegdajszego i wczorajszego w szeregu zrzeszeń kupieckich i przemysłowych żydowskich odbyły się zebrania, na których omawiano środki przeciwstawienia się okrucieństwu, stosowanemu wobec Żydów w Niemczech.

Postanowiono w wyniku każdego z tych zebrań zerwać jakiegokolwiek stosunki handlowe z firmami niemieckimi, anulować dotychczasowe zamówienia, zorganizować szeroką akcję bojkotową nie tylko towarów pochodzenia niemieckiego, lecz również w piśmie oraz wydaw-

nictw niemieckich, rozpowszechnianych dotychczas w Polsce.

Pozatem rabinat łódzki wystąpił z ogłoszeniem jednoznacznego postulat protestacyjnego w całej Łodzi, przyczem na znak protestu szereg sklepów żydowskich zostało w ciągu wczorajszego popołudnia unieruchomionych.

Na zgromadzeniach wspomnianych powzięte zostały również uchwały, aby zwrócić się do władz rządowych polskich o roztoczenie jaknajtroskliwszej opieki nad żydami obywatelami polskimi w Niemczech.

Premjera w Teatrze Miejskim

Kapitan z Koepenick

Napisał: Karol Zuckmayer; tłumaczył: Jerzy Kossowski; inscenizacja: Leon Schiller; dekoracje: Stanisław Jarocki

Sztuka Zuckmayera pokazuje wysoki swój gatunek literacki, ale...

Ale siła dramatycznego wyrazu widziała wskutek reportażowych elementów sztuki.

Ale seria 13 obrazów ilustruje i powtarza temat, raczej mało dekoracje, okoliczności i dygresje, raczej rozwija rzecz epicko, niż dramatycznie.

Czysty reportaż, obiektywna relacja o rzeczywistości, jest oczywiście abstrakcją; selekcja materiału, organizacja zdań, słów, kropek i przecinków jest zawsze robotą indywidualności pisarskiej, jest „sztuką”. Sztuka legitymująca się racją „prawdziwym (z pierwszej ręki) materiałem życiowym”, niż własnymi kategoriami — omdlewa w swojej sile, a strzał jej pada blisko. Życie nie wyręczy artysty; życie pozwalał na siebie zdejmować maski wierne, ale pośmiertne, — maski z gipsu; żywej twarzy człowieka nie powtórzy gips.

Sztuka Zuckmayera nie ustrzegła się od kopii gipsowych: np. cały obraz w przytulnym noclegowym: fragmentaryczne wyświetlanie włóczek, nieszczęśliwców i łobuzów nocnych jest to kartka niewątpliwie „z życia”, ale autor nie miał czasu wciągnąć teatralnego widza

w dramatyczną fugę; skończyło się wszystko na jeszcze jednym „podmalowaniu tła”, na podsunięciu oczom widza kartki tylekroć już z wierzchu czytanej; pozatem wielki ruch, gwar, ilość osób, ułamkowość zdarzeń rozniósł po powierzchni nabój tkwiący w scenie, — rozmaici ludzie nie zawsze odegrają rozmaite tkwiący w życiu, a ruch na scenie nie jest równoznaczny z ruchem dramatycznym; dodajmy jeszcze, że ostrze myśli autora niesionej przez losy szwaczyny Voigta tępi się na marginesach, zatłamsza się w zewnętrznościach życiowych i efekciarstwie.

A weźmy teraz inną scenę: w pokoju umierającej dziewczynki: rzecz zagęszczona do jednego zasadniczego akcentu, ubita w sobie, opracowana literacko, ze „sztuką”, z talentem; scena zahacza o widza bezpośrednio, wciąga go w swój sentymentalny korkociąg. Albo inna scena, ostatnia, w przedydium polskiej autorskiej motywacji czynu Voigta, gorzkie i drwiące, przez autora wymyślone, słowa, — krótko mówiąc twórczość literacka przykuwa uwagę teatralnego widza, własnym wewnętrznym tematem popędza myśl jego i uspiętego hyponoza swej sztuki umie widza

niespodzianie nadziei na ostrze artystycznej demagogii

A teraz jeszcze krótka uwaga na temat rozplanowania akcji w 13 okrazach: metoda pono współczesna, bo filmowa sprawiająca, że w teatrze uzyskujemy „tempo” i że akcja zmienia się, jak „w kalejdoskopie”, metoda ta w istocie okazuje się zabójczą dla utrzymania temperatury dramatycznej kalejdoskop zwłaszcza bez sceny obrotowej w teatrze, to jest przysniednie dla widza i atmosfery sztuki, trudno wtedy o iskrę i o płomień, bo tarcie zdarzeń i słów zamiera ciągle. Rzeczy to wiadome.

Tyle o niektórych walorach literackich sztuki; o niektórych „ale” i o tem, co z tego wynikło.

A między innymi wynikło jeszcze z tego to:

Stefan Jaracz (szwaczka Voigt) umie magię swej sztuki uspię widza, jak chce: na boleśnie, na drwiąco, na wesoło, — i potem poniewierca widzem, jak chce: żeby się śmiał, albo żeby włosy mu jeżył niepodrobiony wiem tragizmu, — ale do tego musi mieć akuratną długość czasu. W sztuce Zuckmayera, mówiliśmy już, jest chwilami tłok: odstęp, ludzi, faktów, słów pozatem temperatura ulatnia się przez 12 szezelein między aktami. Autor zlekceważył trochę tego ważnego grajka, jakim w sztuce jest czas (— ładnie o tem pisał „Czarodziejskiej górze”) — i przez to nie pozwolił aktorowi wziąć rozpedu do skoku, czasem zbyt

Kazimierz Korcelli.

DZIENNIK SPORTOWY

Mistrzostwa bokserskie Z. S.

Do zawodów o mistrzostwo Polski Związku Strzeleckiego w boksie, które odbędą się w nadchodzący piątek, sobotę i niedzielę w Łodzi zostało zgłoszonych już 79 pięściarzy z całego kraju. Zgłoszeni zostali już najlepsi boksezy związków Strzeleckich z Warszawy, Wilna, Poznania, Krakowa, Lwowa, Pomorza, Brześcia nad Bugiem, Lublina i Łodzi, a w dalszym ciągu spodziewany jest jeszcze udział zawodników ze Śląska. Przedboje i półfinały będą rozgrywane w ciągu piątku i soboty w salach Geyera i I. K. P., zaś finały odbędą się w niedzielę w sali teatru „Scala”. Pierwsze mistrzostwa związku strzeleckiego w Polsce, zapowiadają się nadspodziewanie dobrze i wykazują szybki rozwój tego sportu w tym niezwykle żywotnym związku.

Przed biegiem na przelaj o mistrzostwo Polski w Łodzi.

Bieg na przelaj o mistrzostwo Polski dla kobiet, który odbędzie się dnia 23 kwietnia w Łodzi, będzie rewją najlepszych biegaczek dłuższych dystansów z całego kraju. Wezmą w nim udział przede wszystkim znane zawodniczki Pogoni Katowickiej mistrzyni Polski Szusówna oraz Szymczykowa i Lebekówna. Poza tym spodziewany jest udział doskonałej Nowackiej z warszawskiego AZS-u, Swiderskiej z Poznania oraz zawodniczek z Krakowa i Lwowa. Z lekkoatletek lokalnych wezmą w nim udział mistrzyni okręgu Głazewska oraz Smętkówna (obie ŁKS), następnie spodziewany jest udział biegaczek Kruzeendera z Kłyszówną i Głuzińską na czele i zawodniczek Hakobianu. KPZjednoczone, Makabi i innych klubów. Trasa biegu będzie prowadzić przez lasy Konstantynowski i będzie wynosić ok. 1200 m.

Start pływaków.

W nadchodzącą niedzielę Łódzki Okręgowy Związek Pływacki organizuje I-sze w biegiem sezonie zawody pływackie w basenie w Zgierzu. W zawodach wezmą udział najlepsi pływacy okręgu z zawodnikami ŁKS-u, Triumfu i Makabi na czele. Program zawodów przewiduje biegi dla pań i panów stylem dowolnym i klasycznym na 50 m. Bieg 100 m. stylem dowolnym, klasycznym i grzbietowym dla panów, skoki z trampoliny oraz sztafety 3x30 m. stylem zmiennym dla pań, 3x50 m. stylem zmiennym i 3x50 m. stylem klasycznym dla panów. Zawody rozpoczną się o godz. 11-ej przed poł.

Cracovia lub Garbarnia w Łodzi?

Po meczu w nadchodzącą niedzielę z ligową Legią, ŁKS rozegra

w przysią niedzielę dn 9 kwietnia mecz towarzyski z Cracovią lub Garbarnią. ŁKS specjalnie sprowadzi do Łodzi jedną ze wspomnianych drużyn krakowskich, gdyż w sezonie meczów ligowych będzie to rzeczą niemożliwą, wobec tego że kluby krakowskie należą do innej grupy niż ŁKS. Następnie w drugi dzień świąt Wielkiejnoocy t.j. 17 kwietnia ŁKS rozegra mecz towarzyski ze znaną berlińską drużyną Blau-Weiss, która poprzedniego dnia t.j. 16 kwietnia walczyła będzie z Wartą w Poznaniu. 23 kwietnia ŁKS rozegra pierwszy swój mecz ligowy z Warszawianką w Warszawie, zaś dnia 30 kwietnia odbędzie się w naszym mieście pierwszy mecz o mistrzostwo Ligi między ŁKS-em a Czarnymi ze Lwowa.

PROGRAM RADJOWY.

Łódź.

Wtorek dn. 28 marca

- 11.40—11.50 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
- 11.50—11.55 Komunikat meteorologiczny dla kom. lotn.
- 11.57—12.05 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa.
- 12.05—12.10 Odczytanie programu na dzień bieżący
- 12.10—13.20 Koncert z płyt gramofonowych
- 13.20—13.25 Komunikat meteorologiczny
- 13.25—13.30 Przerwa
- 13.30—13.35 Komun. Państw. Inst. Eksportowego
- 13.35—13.40 Komunikat Gospodarczy
- 13.40—13.45 Chwilka lotnicza i przelaj gazowa
- 13.45—13.50 Komunikat Państw. Urzędu Wych. Fizyczn. i Państw. Zw Sport.
- 13.50—13.55 „Wśród książek” — przegląd najnowszych wydawnictw o m. prof. Henryk Mościński
- 13.55—14.00 Płyty gramofonowe
- 14.00—14.05 Odczyt dla maturzystów p. t. Zeromski — wygł. prof. Konrad Górski
- 14.05—14.10 Kryzys gospodarczy w starożytnym Rzymie — wygł. p. Artur Śliwiński
- 14.10—14.15 Popołudniowy koncert symfoniczny w wyk. ork. Filh. Warsz pod dyr. Walerjana Biedzińskiego
- 14.15—14.20 Odczytanie programu na dzień następny
- 14.20—14.25 „Na progu now. sez. budowlanego” — wygł. Gen. Roman Górecki
- 14.25—14.30 Wiadomości bieżące.
- 14.30—14.35 Muzyka lekka.
- 14.35—14.40 Rozmaitości
- 14.40—14.45 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi
- 14.45—14.50 Feljeton muzyczny p. t. „Moja pieśń otkoła” — kilka wspomnień z dziejów kultury Szopenowskiej — wygł. prof. Stanisław Niewiadomski
- 14.50—14.55 Prasowy Dziennik Radjowy
- 14.55—15.00 Koncert popołudniowy. — Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimieńskiego, Irena Cywińska (sopr.) i Ludwik Urstein (akomp)
- 15.00—15.05 Wiadomości sportowe, oraz dodatek do Pras. Dzien. Radj.
- 15.05—15.10 Utwory W. A. Mozarta wykonują: Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimieńskiego i Tadeusz Ochlewski (skrz.) i Mieczysław Szalewski (altówka)
- 15.10—15.15 Kwadrans literacki — Fragment z trzeciej części trylogii Andrzeja Struga p. t. „Złoty Krzyż”
- 15.15—15.20 Muzyka taneczna.
- 15.20—15.25 Komunikaty meteorologiczne i policyjne
- 15.25—15.30 Muzyka taneczna

GDZIE SZUKAC ROZRYWKI?

- TEATR MIEJSKI: — „Kapitan z Koepenick”
- TEATR KAMERALNY: — „Całowiek bez życia osobistego”
- TEATR POPULARNY: — Przedstawienie zawieszono.
- ARS: I „Wszystko dla dziewczyny” II „Uroda życia”
- ADRIA: „10 proc. dla mnie”
- BAJKA: I. Cham. II. Czarny władca.
- CASINO: „Przedziwna sprawa Klary Dean”
- CAPITOL: „Mężczyźni w jej życiu”
- CZARY: I „Zabójstwo w hotelu” II „Areny namietności”
- CORSO: „Zungu”
- DOM LUDOWY: „Tajemnica zamkniętych drzwi”
- GRAND-KINO: „Dziewczę z gór”
- LIRA I. Grzesznica z Montparnasse II. Czerwonoskóry Bohater”
- LUNA: „Madame Butterfly”
- METRO: „10 proc. dla mnie”
- OSWIATOWY I „Jej chłopczyk” II „Bohater puszczy. Djabełska przełęcz.”
- PAN: I „Głos pustyni”
- PALACE: Laurel i Hardy w Legji Cudzoziemskiej”
- PRZEDWIOSNIE: „Teodozja-Sewastopol RAKIETA „Król — to ja”
- SPLENDID: „Ludzie w hotelu”
- STYLOWY: „Kochaj mnie dziś”
- SZUKA: „100 meurów miłości”
- TECZA: I. „W spelunkach szantarz.” II. „Pułkownik jego służba.” Laurel i Hardy

- UCIECHA: I „Miłość” II „Groza Texasu”
- VENUS: I „W sildach zdradźców” II „Przygody Brygadiera Gerarda”
- ZACHĘTA I „W szponach czerezwycząjki” II „Faworyta Maharadży”

Teatr Miejski Występy Stefana Jaracza.

Dzisiaj i dni następnyc h wiecz., gwóźdź bieżącego sezonu, rewelacyjna, pełna satyry i głębokich problemów społecznych sztuka Żukomaeyra „Kapitan z Koepenick”. Świetna gra Stefana Jaracza, kreującego w sztuce tej tytułową rolę przyjęta została entuzjastycznie przez całą prasę.

Teatr Kameralny Ostatnie występy Stefnji Jarkowskiej

Dzisiaj i codziennie wiecz. bawi i wywołuje huragan oklasków Stefania Jarkowska w wesołej komedji O. Fürtha „Całowiek bez życia osobistego”. W pełnych próbach „Pierwsza Pani Frazer” w której gościnnie wystąpią Maria Przybytko Potocka i Stefania Jarkowska.

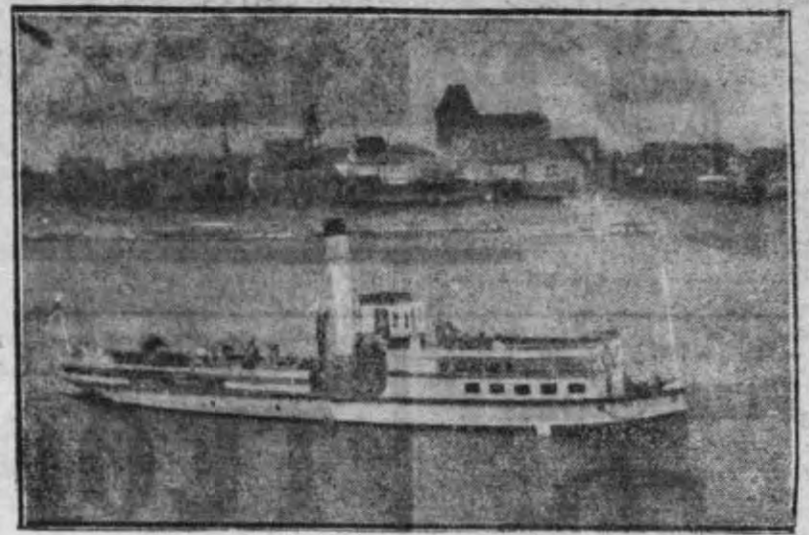
Teatr Popularny. Ogrodowa 18.

Jutro w środę o godz. 8.15 wiecz. premiera dawno przygotowywanej sztuki historycznej w 8 obrazach wg. Goldfafena „Bar-Kochba” w nowym pracownianiu i reżyserji znanego artysty dramatycznego L. Szumachera. Sztuka ta otrzyma całkowicie nową oprawę kostjumową i dekoracyjną. Dodać należy że „Bar-Kochba” wystawiony będzie w Polsce po raz pierwszy na deskach Teatru Popularnego. Bilety od 50 gr. do 1.50 zł. do nabycia w kase teatru od godziny 11—21 od 4 do 10 wiecz.

Teatr Operetka „8.30” Przejazd 34

Dzisiaj i codziennie o godz. 8.30 wiecz. fascynująca, pełna humoru, przepiękna operetka R. Stolza p. t. „Peppina”. Ceny miejsc kryzysowe od 49 gr. do 2.20.

Z widoków Torunia

Zdjęcie nasze przedstawia widok z Wisły na miasto Toruń z kościołem św. Jakóba na pierwszym planie. Na Wiśle widać statek utrzymujący stałą komunikację pasażerską pomiędzy dwoma brzegami Wisły.

Z GIEŁDY.

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej z dn. 27 marca 1933 r.

CZĘKŁ.

- Belgia 124.50
- Holandja 359.80
- London 30.55
- N. York czek 8.921
- N. York kabel 8.928
- Paryż 35.07
- Praga 26.48
- Sztokholm 162.20
- Szwajcaria 172.30
- Berlin 212.90

AKCJE.

- Bank Polski 75. — 76. —
- Cukier 17.00

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

- 3% budowl. 41.50
- 4% inwestyc. 105. — 105.25
- 4% inwestycyjna ser. 111.25 111.50
- 5% konwersyjna 43.75
- 6% dolarowa 56. —
- 4% dolarowa 54.75
- 7% stabilizacyjna 55.63 56. — 55.75
- 4 1/2% ziemskie zł. 39.25 39. — 39.25
- 6% m. Warszawy 41.50 52. —

GIEŁDA ZBOŻOWA poznańska z dn. 27 marca 1933 r.

- Ceny transakcyjne.
- Zyto obroty 985 ton zł. 18. —

Nasza pierwsza tania wycieczka

Już w czwartek wyjeżdża nasza pierwsza tania wycieczka do Warszawy. Cena karty uczestnictwa wraz z 30 proc. zniżką do teatrów i biletem na wystawę 9.50. Zapisy do wtorku 9 wiecz.

W niedzielę 2 kwietnia dwie wycieczki: do Torunia, obchodz. 700-letnią rocznicą swego powstania (za zł. 11.50) oraz druga popularna wycieczka do Warszawy.

Zgłaszajcie się już dziś w Wagon - Lits - Cook Piotrkowska 86, telefon 170-77.

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

Ceny orientacyjne.	
pszenica	33.50 — 34.50
owies	11.50 — 11.75
mąka żytnia	28.00 — 29.00
mąka pszenna	51.00 — 53.00
otręby żytnie	9. — 9.50
otręby pszenne	9.50 — 10.50
otręby psz. gr.	10.50 — 11.50

Reszta notowań bez zmiany. Uspokojenie ogólne spokojne

Tylko 3 zł. 60 gr. MIESIĘCZNIE

kosztuje abonament „N. Dziennika Łódzkiego” wraz z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym

i z odnośnieniem do domu

Prenumeratę zamawiać można od każdego dnia miesiąca.

Adres: Piotrkowska 86, tel. 101-99. Przy odbiorze w administracji tylko 3 zł. 20 gr.

Dźwiękowy Kino-Teatr

SZTUKA

Kopernika 16 (róg Gdańskiej)

Dzisiaj i dni następnych!!!

100 METRÓW MIŁOŚCI

Udział biorą najweselejsze nasze gwiazdy na czele z Zuzą Pogorzelską, Krystyną Ankwioc, Dorą Kalinówną, Adolifem Dymszą, Konradem Tomem, Ludwikiem Lawińskim, Mieczysławem Cybulskim. Piosenki w wykonaniu CHÓRU DANA. — W epizodach asy sportu polskiego: Weissówna, Kusociński i Heljasz. NADPROGRAM???

Dojazd tramwajami 5, 6 8 i 9.

Dźwiękowe kino-teatry

Dzisiaj i dni następnych w pierwszej polskiej komedji muzycznej

10% DLA MNIE

W rolach głównych: Krukowski, Mankiewiczówna, Orwid, Skonieczny, Walter, Wesołowski, Sielański.

Początek o 4 pp., w sobotę i niedz. o 12.

partouts i bilety ulgowe nieważne.

PRZEJAZD 2.

GŁÓWNA 1.

Dźwiękowe-Kino

RAKIETA
ul. Sienkiewicza. Tel. 141-22

Od wtorku dnia 28 marca i dni następnych.
Film przyjęty z zachwytem i podziwem przez wszystkie stolice Europy pod tytułem:

KRÓL -- TO JA

z VLASTA BURIANEM

Początek seansów codziennie o 4 po poł., w soboty o godz. 2, niedziele i święta o g. 12. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76.
róg Kopernika

ROSJA CARSKA. ROSJA BOLSZEWICKA w filmie p. t.

TEODOZJA--SEWASTOPOL

W rolach głównych: **Mirjam Hopkins i Georg Bancroft.** Film z okresu rozpaczliwych walk białej gwardji z bolszewikami
Następny program: „**RAJ UKRADZONY**”

Początek seansów o godz. 4 p. p. w niedziele i święta o godz. 2 p. p. Ceny miejsc: I m. 1.00, II m. 80 gr. III m. 45 gr. Kupony ulgowe po 75 groszy
Dnia 1 w sobotę o godz. 12 i 2 kwietnia w niedzielę o g. 11. W roli głównej **Groza Śmierci Tom Tyller** Ceny miejsc po 20 gr.
wyświetlany będzie film dla młodzieży, p. t.

KINO-TEATR
BAJKA
FRANCISZKAŃSKA 31.

Dziś i dni następnych!
Wielki podwójny program:
I. obraz
Chłuba kinematografii polskiej
100-procentowy wielki dźwięko-
wicz p. t.

CHAM

w roli głównej **Mieczysław Cybulski, K. Ankwiczówna**
oraz w imponującym duecie ta-
necznym **NORA NEY**
II obraz **Harry Peel** w swym
najnowszy sensacyjnym filmie
p. t.

Czarny władca

Początek codziennie o godz. 4.50
w soboty, niedz. i święta o godz.
12-ej. Ceny miejsc na pierwsze
seansy po 40 i 50 gr. na
wszystkie miejsca.

Lek. Dentysta
Z. GORDIN

ul. 11-go Listopada 18
Przyjmuje od 10—1 i od 6 do 8 w

LECZNICA
chorób oczu
ze stałymi łózkami
DOKTORA
DONCHINA

ul. Piotrkowska nr. 90
tel. 221-72.

Przyjmuje się chorych wyma-
gających przebywania w lecz-
nicy (operacje etc.), a także
chorych przychodzących 9—1
i od 4—7 i pół

KINO-UCIECHA-TEATR

Limanowskiego 36.

Dziś i dni następnych!
Wielki przodujący podwójny
program

I obraz. Potężny dramat miłości
przyjaźni poświęcenia rozgrywa-
jący się podczas przewrotu bol-
szewickiego p. t.

Miłość Trzej przyjaciele
w roli głównej **Wilam Boy**
oraz **Djana Ellis**
II. Wielki rensacyjny dramat
Tom Tyller w obrazie pełnym
przygód

GROZA TEXASU

Kino-Dźwiękowy Teatr
ARS

Bałucki Rynek 5

Dziś i dni następnych

Wielki podwójny program!
I. Bohater filmów sensacyjnych
Harry Peel w obrazie

Wszystko dla dziewczyny

II
Wspaniały film polski p. t.

Uroda życia
z genialnym **Samborskim**
i **Norą Ney**

Dr. med.

L. NITECKI

Specjalista chorób skórnych
wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, tel. 213-18
Przyjmuje od 8—9 rano i od 4—8 zow
W niedz. i święta od 9—12 w poł. e

Dr. med.

HELLER

spec. chorób skórnych, wenery-
cznych i moczopłciowych,
przeprowadził się na ul.

TRAUGUTTA 8 telefon 179-89
przyjmuje od 8—11 r. od 4—8 w
W niedz. i święta 11—2 DD.

Lecznica Zębów

Lek. Dent. **H. PRUSS**

Piotrkowska Nr. 145.

Ceny znacznie niższe.
Bezpłatne porady

Doktor

REICHER

Choroby skórne, wenery-
czne i moczopłciowe.
UL. POŁUDNIOWA 28.

Tel. 201-98.

Przyjmuje od 8—11 rano i od 5—7
w. w niedziele i święta od 9—11

Dr.

G. Rydzewski

Choroby skórne, weneryczne,
włosów i moczopłciowe
Łódź, Zamenhofska 6

przyjmuje od godz. 9—10 rano i
od 6—8 wiecz.
w niedziele od 11—12

Dr. J. NADEL

akuszer-ginekolog

przyjmuje od 4—5 i od 7—8 w

Przeprowadził się na

ul. Andrzeja 4 tel. 228-92

Dr. med.

Niewiażski

Choroby weneryczne, skórne
i moczopłciowe

Andrzeja 5, tel. 159-40

przyjmuje od 8—11 r. i od 5—9 w

w niedziele i święta od 9—1.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

ul. Cegielniana Nr. 4.

Telefon 216-90

Specjalista chorób wenerycznych,
moczopłciowych i skórnych.

Przyjmuje od godz. 8—2, 5—9

w niedziele i święta od godziny

9—1.

Najlepiej i najtaniej re-
peruje wszelkie
precyzyjne zegarki i
zegary—oraz biżuterję
tylko dyplomowany zegarmistrz

JAN CHMIEL

ul. Piotrkowska 100.

Doktor

BERMAN

CEGIELNIANA 15, tel. 149-07

Specjalista chorób wenerycz-
nych, skórnych i moczopłciowych

przyjmuje od 8—11 rano i od 4—8 w

w niedz. i święta od 9—1

Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med.

JOZEF FINKIEL

Choroby wewnętrzne

ul. Zgierska Nr. 24

front I p.

Przyjmuje od godz. 3—6 po poł.

Ceny lecznic.

Niezamożnym ustępstwo.

Do akt Km Nr 757 1933 r

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, rewiru 12, zamieszkały w Łodzi
przy ul. Piramowicza nr. 7 na mocy
art. 602, 603, 604 K. P. C. ogłasza, że
w dniu 31 marca 1933 r. o g. 15-iej (nie
później jednak niż w dwie godziny)
w Łodzi, ul. Siewna nr. 22 odbędzie się
sprzedaż z przetargu publicznego ru-
chomości należących do Jana Remusa
składających się z biurka, aparatu
radiowego, szafy, maszyny do szycia,
pianina i t. p. mebli, oraz 2-ch kont i
wózów, oszacowanych na łączną sumę
zł. 2465.— na zaspokojenie wierzytel-
ności Skarbu Państwa

Powyższe ruchomości można oglą-
dać pod wskazanym adresem w dniu
licytacji.

Łódź, dnia 15 marca 1933 r.

Komornik A. JAROSZYŃSKI

Do akt. Nr. Km. 635 1933 r

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź ul. 11-go Listopada Nr 51 na zasadzie art.
602 K. P. C. obwieszcza że w dniu
11-go kwietnia 1933 r. od godz. 12-iej,
odbędzie się licytacja publiczna rucho-
mości, należących do firmy „I. Städtl”
w jego lokalu w Łodzi przy ul. DREW-
NOWSKIEJ nr. 45 i składających się z ka-
sy ornitruwalei firmy „Wertheim”
firmy „Ziegler” i dwóch biurka amery-
kańskich, oszacowanych na łączną sumę
1-00 zł. — gr., które można oglą-
dać w dniu licytacji w miejscu sprze-
dazy, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 16 marca 1933 r.

Komornik ST SŁOPIŃCZYŃSKI

Do akt Nr. 2311 1932 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź rewiru 7 zamieszkały w Łodzi przy
ul. Kilińskiego 96-a na zasadzie art.
1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 4-go
kwietnia 1933 r. od godz. 10 rano w Ło-
dź ul. Południowa 52 odbędzie się sprze-
daz z przetargu publicznego rucho-
mości należących do Oskara i Hildegardy
Abel i składających się z mebli
oszacowanych na sumę zł. 2150

Łódź, dnia 21 marca 1933 r.

Komornik St. GORSKI.

Ogłoszenie

Syndyk tymczasowy masy upadłości Bawelnia-
nej i Gumowej Manufaktury, dawniej Ferdinand Geld-
ner Sp. Akc. na mocy art. 502 K. H. wzywa wierzycieli
cieli powyższej upadłości, aby w ciągu dni 40 stawi-
li się osobiście lub przez pełnomocników z dowoda-
mi, usprawiedliwiającymi ich wierzytelności w kance-
larji jego w Łodzi przy ul. Gdańskiej 23 w godzi-
nach od 4 do 7 po poł. i oświadczyli, z jakiego ty-
tułu i od jakiej sumy są wierzycielami masy upa-
dłości oraz złożyli tytuły posiadanych wierzytelno-
ści.

Sprawdzenie wierzytelności na mocy art. 503
i nast. K. H. nastąpi w obecności Sędziego Komisarza
w dniach 11 i 18 maja 1933 r. o godzinie 12-iej w
Wydziale III Handlowym Sądu Okręgowego w Łodzi,
Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15

Syndyk tymczasowy

adw. Władysław Roszkowski
Łódź, Gdańska 23.

RESZTKI

NA UBRANIA I PALTA

poleca się w firmie

J. WASILEWSKA

ul. Piotrkowska Nr. 152.

Kupie wózek
dziecinny. —
Wia domość w Ad-
ministracji „Nowy
Dziennik Łódz-
kiego”

Sklep z całkowi-
tem urządze-
niem do odstąpie-
nia od zaraz. —
Wiadomość ulica
Pałacowa Nr 6.

Bez odstępe-
nia mieszkania, lo-
kale handlowe, fa-
bryczne, sklepy,
pokoje z klatki
schodowej, poleca
Biuro „Polnuch”
Al. Kościuszki 27
tel. 141-01.

*****

OBIADY

domowe sma-
czne wydaje:

11 Listopada Nr. 20

(Konstantynowska)

poprzednia oficyna

II wejście, m. 18,

parter.

999999

RESZTKI

NA UBRANIA I PALTA

poleca się w firmie

J. WASILEWSKA

ul. Piotrkowska Nr. 152.

Reklama

to

potęga.

999999

CENY OGŁOSZEN:

drożej, tym zgramacznym o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.
Omyłki, które nie zmieniają zasadniczo treści ogłoszenia, nie obowiązują wydawnictwa do powtórzenia tego ogłoszenia lub
zwrotu zapłaty

za wiersz milimetryowy 1-lam. (strona 5 lam.) przed tekstem i w tekście 40
gr. za tekstem i komunikaty 50 gr., nekrologi — 25 gr., zwyższe za
wiersz milim. (strona 10 lamów) 10 gr., ogłoszenia drobne 1) gr. za
wyrz. najmniejsze 2) 1,00. dla poszukujących pracy 5 gr., naj-
mniejsze ogłoszenie 50 gr. — O loszema zamieszkałymi o 5) 100
Konto P. K. O. Nr. 143039.

WARUNKI PRENUMERATY
Prenumerata wynosi miesięcznie: w Łodzi zł. 3 gr. 60 (wtem
gr. 40 za odosłanie do domu) na prowincji zł. 4 gr. 80.
Prenumeratę należy opłacać z góry pomiędzy 1 i 15 każdego miesiąca
Administracja przyjmuje zgłoszenia o przerwaniu prenume-
raty tylko od połowy lub ostatniego dnia miesiąca następującego
po zgłoszeniu.